

ISPANIJOJ BRAŠKA GEN. FRANCO DIKTATŪRA

IŠ CHICAGOS

Moretti vėl įsakyta suimti

Specialieji kaltintojai Austin ir Smith po 18 min. pasitarimo nusprendė, kad policininkas M. Moretti turi būti kaltinamas nužudymu dviejų jaunuolių: A. Gamino, 15 m., ir E. Salvi, 21 metų. Šis jų nuosprendis tuojau buvo praneštas vyriausiam kriminalio teismo teisėjui Kluczynski. Jis įsakė areštuoti Moretti, kuris už \$20,000 užstatą buvo paleistas. Esą, negalima leisti pasinaudoti užstatu tokiems asmenims, kurių nužudymo nusi-kaltimas yra gana aiškus.

Tuo tarpu Moretti jo namuose nesurasta, bet jo advokatas Bloch sako, jog Moretti netrukus pasiduos. Prieš šį specialiu kaltintojų sprendimą Bloch sako skųsias Illinois aukščiausiam teismui, o jei reikės, tai ir JV aukščiausiam teismui. Sakoma, kad tuo jis norįs nuleisti teismo sprendimą, kol visuomenės opinija atausianti.

LAUKIANTIEJI KODIKIO NEBES SAUKIAMI

Naujųjų ėmimo komisijos pagal naująjį potvarkį nešauks ir kariuomenę tik tų bevalkių vedusių vyrų, kurie pristatys gydytojų liudymą, kad žmona bent trys savaitės esanti nėščia. Esą, gydytojai bent šitokioje laiko apimtyje gali nustatyti nėštumą.

Atominė bomba nepakeis pėstininko

Atominė bomba ir ateinančiame kare negalės užvaldyti pėstininko, kuris gali išnaudoti atominio ginklo pirmenybes. Taip pareiškė Union League Club susirinkime gen. Clark, dalyvavęs pereinamojo karo metu Afrikos ir Italijos mūšuose.

Jis pažymėjo, jog netrukus Amerikos kariuomenė gausianti naujus ir nepaprastus ginklus. Vis dėlto pereinamojo karo ginklai sudarys ir ateinančio karo pagrindinį apginklavimą, nors ir daug jau esama pagerinimų.

Generalas pabrėžė, kad Korėjos karo patyrimai rodo, jog naujoko apmokymui reikia nemažiau kaip 14-16 savaičių. Dabar Amerikos naujokai tegausa 8 savaičių apmokymą, vis tiek kokiai ginklų rūšiai naujokas priklausio.

Sako, vandens netruksia

Vandens specialistų konferencija Urbanoje, Ill., priėjo išvadą, jog vandens Amerikoje nepritrūksia namų ir pramonės reikalam. Vandeniui tam tikslui paruošti, laikyti esą pakankamai techninių priemonių.

1950 metais Amerikoje buvo suvartojama per dieną 100 milijonų galionų vandens, o 1960 m., plečiantis pramonei, reikės jau 115 milijonų galionų.

KALBES APIE MEDŽIAGŲ ATSARGAS KARO ATVEJUI

Penktadienį ir šeštadienį krašto išteklų komitetas rinksis posėdžio aptarti žaliavų ir elektros jėgos išteklių karo metu pramonėje.

39 asmenų komitetas yra U.S. Chamber of Commerce padalinys.

Vėliausios žinios

—Foster John Dulles, Japonijos taikos sutarties projekto autorius, atsisakė prezidentui prašant užimti pirmojo Amerikos ambasadoriaus vietą Japonijoje.

—Prez. Trumanas savo spaudos konferencijoje įrodinėjo reikalingumą jo naujojo potvarkio prižiūrėti žinių skelbimą, argumentuodamas, kad vienas žurnalas, "Fortune", paskelbė net atominių fabrikų braižinius ir žemėlapius.

—Argentinos karo tribunolas nuteisė paskutinio sukilimo vadą gen. Menendez aštuoniais metais kalėjimo. Kiti aštuoni kariai nubausti nuo dviejų iki aštuonių metų kalėjimo.

—Papildomai pranešama, kad Sovietų Sąjungos naujas atominės bombos bandymas įvyko prieš 10 dienų.

—Anglai praneša, kad jų dingęs atominės fizikos specialistas, Pontecorvo, yra dabar sovietų tarnyboje ir darbuojasi Sinkiang, Kinijoje.

—Korėjų kanadiečių 25 brigada užėmė 4 mylių naujos teritorijos. Stiprūs mūšiai, vadinti "ribota ofenzyva", tęsiasi visą ketvirtadienį.

—Anglų karaliaus sveikata yra tiek pagerėjusi, kad gal jis galės dalyvauti naujojo parlamento atidaryme lapkričio 6 dieną, pranešama iš Londono.

Oatis suėmimas buvo klaidingas veiksmas

TAIP DABAR GALVOJA CEKIJOS VALDOVAI

WASHINGTONAS. — Rudolf Slansky, Čekoslovakijos komunistų partijos generalinis sekretorius, buvo pašalintas iš savo vietos dėl nepramatymo pasėkų, suimant ir apkaltinant šnipinėjimu Amerikos spaudos korespondentą Oatis.

Šitaip tvirtina dr. V. S. Krajcovic, Slovakijos išlaisvinimo komiteto pirmininkas, remdamasis gauta nauja medžiaga iš Čekoslovakijos antikomunistinio pogrindžio.

Iš ten pranešama, kad komunistų vadai tam tikromis sąlygomis norėtų užmegzti pasitarimus su amerikiečiais dėl jų korespondento išvadavimo iš kalėjimo.

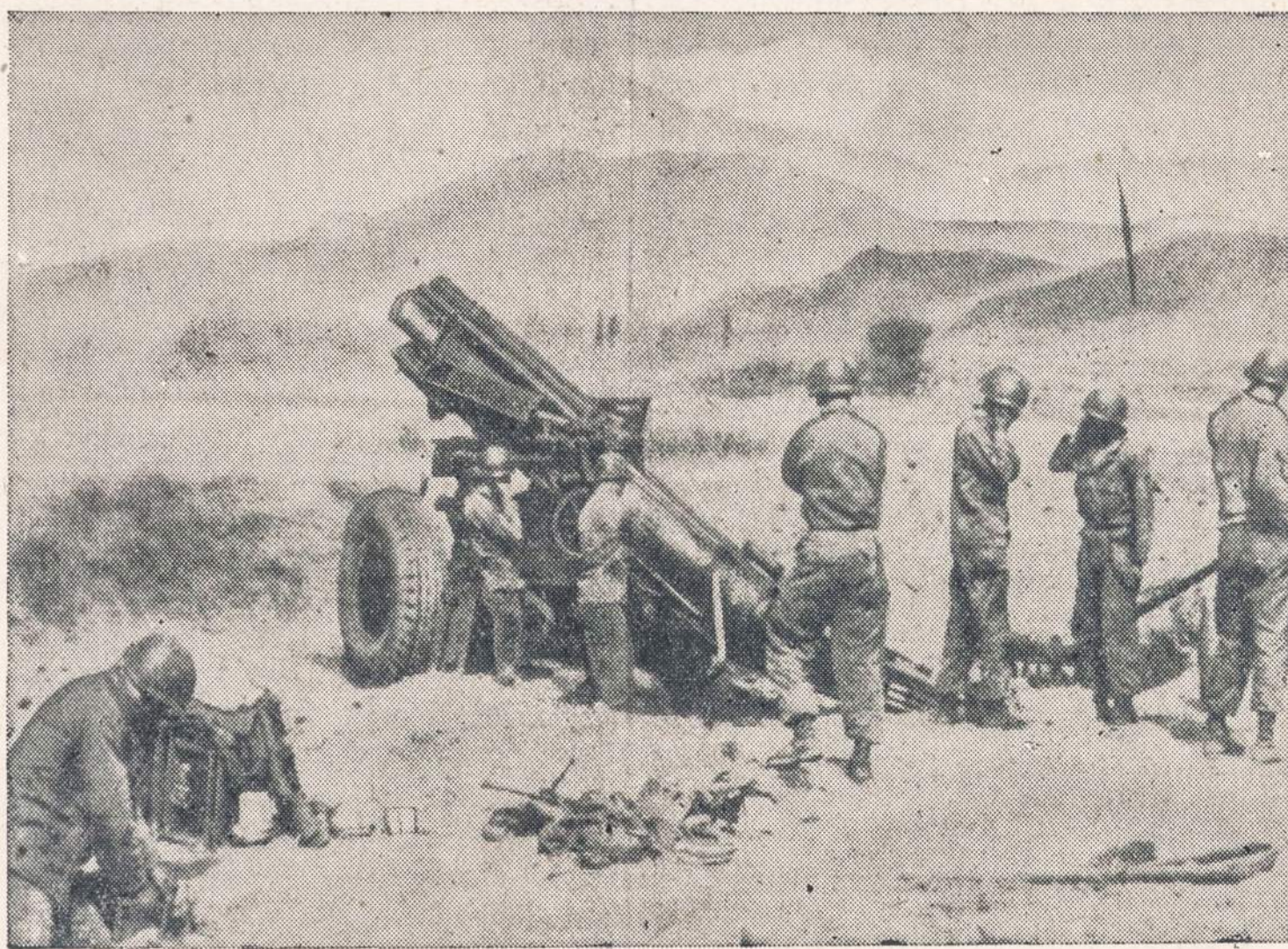
Pabėgėlių laivas iš Švedijos

FT. PIERCE, Fla. — Vienualika pabėgėlių, iš kurių 10 estų ir viena lenkų moteris, atplaukė prakiurusiu laivu — škuneriui "Walprio" iš Švedijos.

Per didelius vargus perplaukę Atlantą, jie pasiekė pirmą Dominikonų respubliką. Iš čia jie atplaukė į Floridą.

Kadangi jie visi yra be imigracijos leidimų, Amerikos vyriausybė juos išgabeno į Ellis Island stovyklą prie New Yorko.

—Cicero riaušės buvo aptartos ir Kongrese, senatoriui Douglas kaltinant policiją ir šerifą dėl jų nenoro ir nesugebėjimo atstatyti tvarką. (Riaušės kilo negro šeimai keliantis gyventi į baltųjų apgyventą gatvę.)

Jungtinių Tautų artilerija bombarduoja komunistų įsitvirtinimus Korėjoje.

Dr. Jessup tvirtina — jis ne komunistas

WASHINGTONAS. — Ambasadorius Phillip Jessup po prielaidos pareiškė senato komisijai, kad jis nepriklausęs komunistų organizacijoms ir nėsas komunistas, kaip tai tvirtinas sen. McCarthy.

"Aš įrodysiu, kad komunistai manęs nekenčia ir kad McCarthy teigimai yra tik šmeižtai", kalbėjo Jessup.

McCarthy įrodinėjo, kad Jessup, kaip komunistų simpatikas, negalįs atstovauti Amerikos Jungtinių Tautų Organizacijos visuotiniame susirinkime, kuris įvyks lapkričio mėnesį Paryžiuje.

—Australijoj statyba pabrangėjo 25% per paskutinius metus. Statybos darbai pabrango dėl darbininkų algų, o taip pat dėl statybos medžiagų pabrangimo, sakoma statybos ministerijos pranešime.

SOVIETŲ ATOMINĖS BOMBOS AIDAS

Paspartins Amerikos naujųjų ginklų gamybą

WASHINGTONAS. — Prezidento Trumano pranešimas apie Sovietų Sąjungos antrąjį atominės bombos bandymą nepadarė "sprogusios bombos" įspūdžio.

Visuomenė spėjo apsiprasti ta mintim per paskutinius dvejus metus, kada pranešimas apie pirmąją sovietų atominę bombą (1949 m. rugsėjo mėn.) buvo iš tikrųjų nugązdinęs vakarų pasaulį.

DIRBA PAMAŽU

Dr. Harold C. Urey, Nobelio premijos laureatas, Amerikos chemikas, susekęs hydrogeninę bombą, sako:

"Jeigu naujuoju pranešimu norima pasakyti, kad sovietai sprogdino patobulintą savo pirmąją bombą, aš stebiuosi, kad jiems reikėjo tiek daug laiko".

Atominės energijos specialistas tačiau pripažįsta, kad sovietams išbandžius antrą kartą savo atominę bombą, laikai pablogėjo.

PARAMA ATOMINEI PROGRAMAI

Sen. McMahon, Kongreso atominės energijos komisijos pirmininkas, pareiškė:

"Antrasis sovietų atominės bombos bandymas daugiau ne-

Skirtingos pažiūros dėl derybų vietos

Jungtinių Tautų armijos vadas Ridgway atmetė iš naujo komunistų pasiūlymą tartis Kaesonge

J. T. VYR. BŪSTINĖ, Tokijas. — Ketvirtadienį kariaujančios šalys Korėjoje pasikeitė notomis dėl naujos vietos, kaip sąlygos paliaubų deryboms atnaujinti. Ta proga abi pusės patvirtino, kad jos griežtai laikosi savo skirtingų nusistatymų.

Komunistų vadai, patylėję 8 dienas, galiausiai pasiuntė atsakymą į gen. Ridgway raštą apie naujas sąlygas, kuriomis Jungtinės Tautos sutinka atnaujinti pasitarimus.

Atsakymas buvo neigiamas. Komunistai sutinka derėtis tik senojų "taikos" vietoj Kaesonge, pradedant nuo būtų ir nebūtų šios demilitarizuotos erdvės

—Komunistų diplomatų judėjimo laisvę suvaržoma Italijoje. Atsilygindama tuo pačiu, Italijos vyriausybė uždraudė Vengrijos, Bulgarijos ir Rumunijos diplomatams vykti į įvairias strateginio svarbumo vietas.

pažeidinėjimų.

Generolo Ridgway naujasis atsakymas buvo toks pat, kaip ir paskutinytis: Jungtinės Tautos nesutinka grįžti derėtis senosiomis sąlygomis į Kaesongą.

5 J. T. DIVIZIJOS ATAKUOSE KAUTYNĖSE

JV 8. armijos būstinė, Korėja. — Sąjungininkų daliniai, priklausančios devynioms tautoms, praleido paskutinę visą dieną ir naktį stipriuose mūšuose su gausingesniu priešu 40 mylių fronte viduriniame ruože.

Buvo nekartą prieita ir prie durtuvų kovos, norint sulaukyti atakuojančius komunistų savižudžių būrius. Sąjungininkų artilerija dar niekad per visą Korėjos karą taip galingai neveikė, kaip paskutiniais trimis dienomis.

Po artilerijos priedanga amerikiečių, anglų, kanadiečių, australų, zelandiečių, graikų, turkų, filipiniečių ir korėjiečių kareiviai petys į petį ėmė skinti komunistų eiles, vėliau, įsiveržę į jų įsitvirtinimų linijas, liepsnosvaizdžiais rūkyti lauk iš apkasų komunistų spiečių. Kautynių pabaigoj sąjungininkai buvo pasistūmęje porą mylių į prieką.

BRADLEY ĮSITIKINĖS PERGALE

Washingtonas. — Vyr. štabo viršininkas, gen. Omar Bradley grįžo iš Tokijo, apžiūrėjęs Korėjos frontą ir, žinoma, aptaręs ateities kovų planą.

Jo išsivežtas įspūdis iš Korėjos apie sąjungininkų karių kovos moralę yra labai geras.

"Jei jūs pamatytute 8. armijos moralę, jūs įsitikintute, kad ji gali viską padaryti", pareiškė Bradley.

Gen. Bradley lydėjo Valstybės departamento patarėjas rusų politikos klausimais, Charles E. Bohlen. Paklaustas apie Korėjos karo diplomatinę pusę, Bohlen negalėjo nieko konkretaus atsakyti, kada ir kokiomis sąlygomis galėtų būti atnaujintos nutrukusios derybos dėl galimų paliaubų.

ARMIJA IR DARBININKIJA SUTINKA DĖL KONSTITUCINĖS MONARCHIJOS

Amerikos Darbo Federacijos (AFL) moralinė parama yra opozicinio sąjūdžio pusėje

NEW YORKAS. — AFL Europos agentūrų paskutiniuose pranešimuose tvirtina, kad šis mėnuo bus pats kritiškiausias generalismo Franco ir falangistų diktatūrai Ispanijoje.

Ne tik suinteresuotiems užsienio stebėtojams, bet ir pačiam diktatoriui yra viešai žinoma paslaptis, kad aukštieji Ispanijos armijos karininkai planuoja griebtis konkrečių priemonių nušalinti Franco. Karininkijos opozicija yra tokia stipri, kad Franco nedrįsta jos liesti, nebūdamas tikras, jog ją būtų galima likviduoti.

ARMIJA IR DARBININKIJA IŠVIEN

Armijai pasijudinus nušluoti privileijuotąją Falangos organizaciją su jos generalizmu, yra tikra, kad ją parems ne vien monarchistai, bet taip pat ir socialistai bei anarchistai, vadovaujami savo pabėgusių vadų iš Paryžiaus ir Pietinės Prancūzijos.

Nėra jokios abejonės, sakoma AFL pranešimuose iš Pietinės Europos, kad socialistų UGT ir anarcho-sindikalistų CNT gali paralyžuoti Ispanijos gyvenimą, padėjus pagal susitarimą kariuomenei į Madridą.

Organizuotos darbininkijos jėga buvo išmėginta per šio pavasario streiką, kuriam slapta pritarė ne tik armija, bet ir policija, o taip pat diktatūra nusi-vylė monarchistai ir pramonininkai.

ARMIJOS EILE

Šį pavasarį buvo įsitikinta, kad streiko metu įsijungus į kovą armijos opozicinės jėgos, Franco režimas nebūtų išlaikęs spaudimo.

Jis pasmerktas subyrėti, kai į sceną išeis pirmuoju vaidmeniu verčiant diktatūrą — armija, tu-

rinti savo pusę darbininkų frontą.

Ženkla davus, kietos anarchis-tų jėgos išves į kovą savo darbininkus iš dirbtuvių, svarbiausia iš Katalonijos, kur ji tenai reiškia jėgą.

Pagal planą, baskų darbininkai pasileis žemyn nuo kalnų. Andalūzijos kasyklų darbininkai atliks savo uždavinius savo provincijoje. Socialistų unijos pajėgs paralyžuoti gyvenimą kito-se pramonės srityse.

GERIAU MONARCHIJA NEGU DIKTATŪRA

Didžiausias Franco pralaimėjimas — tai bendro fronto atsiradimas, pradedant dešiniaisiais monarchistais ir baigiant kairiaisiais anarchistais. Į jį neišeina tiksliai komunistai, nors Franco mėgina jiems priskirti visą priešdiktatūrinį sąjūdį.

Socialistų ir anarchistų vadai, neturėdami vilties vieni atstatyti demokratinę respubliką, sutiko eiti išvien su dešiniais, atstatant konstitucinę monarchiją (karūnuojant Don Juaną), užtikrinusią politines laisves patiesiems tautos sluoksniams.

AFL agentūrų pranešimuose tvirtinama, kad šis antidiktatūrinis perversmo sąjūdis priverstė gen. Eisenhowerį kratytis siūlomos karinės sąjungos su Franco Atlanto pakto rėmuose.

Amerikos Darbo Federacija, skelbdama šių savo agentūrų surinktą medžiagą, leidžia tikėti jos tikrumu. Esą tik laiko klausimas, kada išvardintos jėgos pasijudins prieš Franco diktatūrą, sako Irving Brown, AFL vyriausias atstovas Europai.

Amerika pasiruošusi pagelbėti Iranui

Šmunkant ūkiškai, kraštas rieda į priešų glėbį

WASHINGTONAS. — Nežiūrint Irano vyriausybės fanatiško nusiteikimo prieš anglius, Vakarų pasauliui, pirmiausia Amerikai, tenka ieškoti priemonių gelbėti Iraną iš sunkios ekonominės padėties, į kurią jis atsidūrė sustabdžius alyvos pramonę.

Iranui alyvos pramonės pajamos, kokios jos ir bebūtų, buvo ir gali pasilikti pačiu didžiausiu įplaukų šaltiniu. Tos pajamos jau kelintas mėnuo yra sustojusios. Iranas nebeteiki kuo užmokėti būtiniausiųjų pragyvenimo prekių įvežimą; taip pat ir valdininkų bei kariuomenės algoms pinigai baigia išsekėti.

Tuo pat metu pasaulinė rinka pasisgenda Irano alyvos. Sąjungininkų karo laivai ir lėktuvų bazės Artimuosiuose ir Viduriniuose Rytuose atsidurtų ypač sunkioj padėty, jei padidėtų naujų karo veiksmų pavojai.

Amerika svarsto keletą planų Irano žibalui eksploatuoti, tarp jų mišrią, amerikiečių vadovaujamą naują bendrovę, kuri gamintų ir pardavinėtų Irano alyvos produktus Irano vyriausybei kontroliuojant.

Pagal šį planą Iranui būtų iškart išmokėta \$28 milijonai, o paskui mokama kas mėnesį po \$8,4 mil., išlyginant ligiolinius

Socialinė Skandinavija

HELSINKIS, Suomija. — Apie 30% visų Suomijos socialinių išlaidų padengia darbo davėjai, fabrikai. Kitose skandinaviskose šalyse darbdaviai prisideda tik 10% prie socialinių išlaidų. Didžiausiąją dalį padengia patys darbininkai, savivaldybės ir valstybė.

Apie 25% socialinių išlaidų Suomijoje išleidžiama vaikų ir šeimų globai; švedijoje ir Danijoje daugiausia išleidžiama senatvės ir invalidų paramai, o Norvegijoje — socialiniam gydymui.

Pagal korėjiečių legendą, Korėjos steigėjas buvo šventas žmogus, Tangun.

IŠ LIETUVIŲ GYVENIMO

Pagerbtas Thomas McCarthy

Spalio 3 d. vakare 17-toj gatvės esančioj svetainėje buvo pagerbtas atsargon išėjęs policininkas Thomas McCarthy.

18-tos ir Halsted St. gatvių apylinkės gyventojai labai gausiai dalyvavo pagerbimo pobūvyje. Buvo prisirinkusi pilnutėlė salė. Svečiams susėdus už stalų, salėn įėjo civiliai apsirėdę, žmonos lydimas, Thomas McCarthy. Visi atstojai ir jį pasveikino gausiais plojimais.

Vakarienes metu buvo pasakyta daug kalbų. Kalbėjo distrikto senatoriai, teisėjai, atstovai, savivaldybės pareigūnai, policijos vadovai ir apylinkės gyventojai. Kiekvienas labai šiltai kalbėjo apie atsargon išėjusį tarnautoją. Pareigūnai stebėjosi, kodėl visi taip šiltai atsiliepė apie McCarthy.

—Jeigu mes, kiekvienas skirtingoje srityje dirbdami, sučiame į vieną vietą pagerbti atsargon išėjusio oficerio, tai jis turi būti ypatingas žmogus, — pareiškė švino dirbtuvės direktorius.

Labiausiai stebėjosi naujai atkeltas kap. Groak. Jis žino, kad gyventojai policininkų nemėgsta, yra prieš juos nusiteikę, bet McCarthy yra išimtis. Jis žino, kad McCarthy buvęs nepaprastai geras pareigūnas.

—Šiandien mano didžiausias galvosūkis yra surasti žmogų 18-tos gatvės kampui, — pareiškė kap. Groak. Paskyriau gerą žmogų ten, patį geriausią, bet žinau, kad jis ne Thomas McCarthy.

Policijos pareigūnai iškėlė atsargon išėjusiam tarnautojui stambiają dovaną, įdėtą į voka.

St. Joseph mokyklos mokiniai iškėlė auksinį laikrodėlį. Apylinkės biznierių ir gyventojų, sudėję stamboką sumą, nupirko bonų. Be to, įvairios biznio įstaigos, jų tarnautojai iškėlė atskirus vokelius su dovanomis.

Po kelis žodžius tarė ir keturi McCarthy broliai. Vienas jų pareiškė:

—Vos pradėjęs eiti policininko tarnybą, atsimenu, Tomas kartą parėjo namo ir sako: "Nujauciu, kad neilgai išbūsi šioje tarnyboje". Neilgai, o ištaravo 30 metų. Matote, ko yra verti nujautimai...

Minėjimo pabaigoje mikrofonas buvo įteiktas pačiam Thomas McCarthy. Ir, žinoma, kaip daugelis spėjo, jis beveik negalėjo nieko ištarti. Jis padėjo visiems už tokį jaukų pagerbimą, pareiškė, kad jis ne kalbėtojas... Kiek palaukė ir vėl pradėjo dėkoti. Įsitikinęs, kad jis negalės nieko daugiau pasakyti, apsisąsarojo ir atidavė mikrofoną.

Vėliau beveik visi svečiai praejo pro Thomas McCarthy stalą, paspaudė jam ranką, o jis kiekvienam dėkojo. Korespondentas

Palaidotas Antanas Kasulis

Anthony Kasulis, 57 metų amžiaus, 38 metus išgyvenęs Amerikoje, kuris mirė rugsėjo 28 d., didelio būrio giminių ir darugų buvo palydėtas į Tautines Kapines spalio 2 d.

Jam paskutinę pagarbą suteikė jo draugai, Dariaus ir Girėno Posto legionieriai, kurie nesėjo karstą, padovanojo puikų vainiką, prakalbą ir malda su savo draugu atsisveikino, jo atminimui iššovė tris kartus garbės saljutą. Palydovų tarpe matėsi Mutual Federal Savings Banko

ŠEŠTADIENI, SPALIO 6 DIENĄ,

lygiai 2 valandą po pietų.

CHICAGOS LIETUVIŲ TAUTINĖSE KAPINĖSE BUS LAIDOJAMA URNA SU PETRO M. KAICIO-MARTINKAICIO PELENAIS

LAIDOTUVIŲ PROGRAMA BUS TOKIA:

1. Giesmės ir muzika.
2. Kalbės Dr. Grigaitis ir kiti
3. Laidos P. J. Ridikas.

Visi PETRO M. KAICIO draugai ir pažįstami kviečiami atvykti į Tautines Kapines ir pagerbti visuomenės ir kultūros darbą dirbusį bei CHICAGOS LIETUVIŲ DRAUGIJĄ.

SPORTAS

Futbolininkai laimėjo be kovos

Rugsėjo mėn. 30 d. LSK Perkūno futbolo komanda laimėjo tolimesnius 2 taškus "National Soccer League" I lygos pirmenybėse be žaidimo, kadangi priešininkai — Roosters futbolininkai — nebeprasirodė aikštėje. Pagal pirmenybių nuostatus lietuviai šias rungtynes laimėjo 1:0, gaudami 2 vertingus taškus ir sustiprindami savo padėtį lentelės trečioje vietoje, tuoj po Maroons ir Shwedes vienuolikių.

Gražus sportininkų vakaras

Rugsėjo mėn. 29 d. Tremtinų Namuose įvykęs abiejų Chicago Lietuvos sporto klubų — Perkūno ir Ateities — vakaras praėjo gana gražioje nuotaikoje. Po trumpos meninės programos, kurioje ypatingo publikos įvertinimo susilaukė seserų Blandyčių kvartetas ir sol. Br. Jančys, ėjo smaguš šokiai, užsėtę iki vėlybos nakties. Šiame vakare nebuvo pardavinėjama jokių gerimų, tačiau visi atsilankiusieji nebeturėjo progos nuobodžiauti, nes puiki B. Pakšto kapela savo melodingais garsais sudarė tikrai jaunatvišką atmosferą. —E.

BRUZGULIENĖ SUGRĮŽO IŠ LIGONINĖS

Poniai Onai Bruzgulienei, 832 W. 59th St., tavernos savininkė, Sv. Kryžiaus ligoninėje buvo padaryta sunki operacija, kuri sėkmingai pavyko. Ligonėi reikėjo duoti kraujo, bet tas viskas buvo laiku padaryta. Dabar ligonė jau yra namie ir sveikata. Senas Petras

Nusisekusi rudeninė gegužinė

Rugsėjo 16 d. gražus, malonus rudens pradžios oras daug svečių sutraukė į Liepos sode įvykusį SLA 134 kuopos pikniką, kuriame smagus, linksmas su dainomis J. Paivio orkestras išjudino šokiams jaunos ir senus.

Gražus būrys kuopiečių moterų su šypsenomis veiduose vikariai dirbo vaišindamos svečius įvairiais skanėstais, o p. J. Kaleckas, žymus Brighton Parko biznierių, puikiai tvarkė tos dienos pajamas.

Dovanų laimė nusišypsojo šiaip: elektrinis kavai virtuvės teko Peter Sasevich Jr.; lovos uždengalas — Mrs. V. Mieželis; staldengė — Honore C. Buchinskas; butelis gero skystimėlio — Bruno Augustin; užvalakai — M. Vischulis; rankšluosčiai — Mrs. J. K. Matuck; butelis degtinės — Irwin Lukas; 1-ma graži prijuostė — Ray Rudauskas; 2-ra graži prijuostė — Mrs. E. Eudeikis; dėžė cigarečių — J. Kondroškaitė; tortui lėkštė — Mrs. M. Cohn; 6 stiklai — Mrs. E. Rulis; kavos puodas — V. Švedas; žuviai forma — V. Žemaitis.

Sirdinga padėka

"Margučiai" ir p. S. Barcus už pranešimus per radiją, "Naujienuos", "Sandarai", "Tėvynei" už spausdintus rengiamo pikniko pranešimus; dovanų aukotojoms ponios: J. Krishun, A. Biežis, E. Vertelka, P. Senušis, O. Kondrat, A. Chepaitis, A. Buchinskas; darbininkės: S. Ladigas, J. Krishun, E. Vertelka, P. Senušis, A. Chepaitis, M. Cohn, E. Markunas, S. Kaleckas, A. Buchinskas, J. Grybas, M. Vischulis, V. Stuočis, J. Gulbin, M. Baronas; ypatingai dėkojame p. J. Kaleckui ir poniai S. Chitnikoff; visoms bilietų platintojoms, ypatingai čempionėms: S. Ladigai, Elzbietai Mockus ir K. Mankus; pikniko rengimo komisijai: S. Ladigai, J. Krishun, E. Vertelka, M. Cohn už rūpestingą priėmimą ir sumanų tvarkymą; visiems svečiams ir viešnioms už atsilankymą ir nuosirdų parėmimą.

Visus prašome priimti mūsų gilią nuosirdžią padėką.

SLA 134 moterų kuopos vardu Emilija Milerienė, pirm., Joana Bučinskaitė, sekr.

Paskaita iš Biblijos

Temoje: Dabartinio suspaudimo ir vargų priežastys.

Kodėl dabar žmonės bėga iš vienos šalies į kitą ieškodami saugumo? Kodėl visos šalys ieško ramybės, bet jos nesuranda? Yra daug panašių klausimų.

Teisingą atsakymą patiekia tikrai šventasis Raštas, Biblija.

Kalbės S. Beneckas sekmadienį, spalio (Oct.) 7 d. nuo 1 val. po pietų North Point Hall, prie nr. 40, 2 miles North of Gables, Mich.

Kviečiame visus tos apylinkės lietuvius. Įžanga veltui, nebus rinkliavos.

SUSIRINKIMŲ IR PARENGIMŲ PRANEŠIMAI

Sv. Petronėlės Draugijos susirinkimas įvyks sekmadienį, spalio 7 d., Sv. Jurgio parapijoje, 32nd Place ir Lituania Ave. Visos narės malonėkite atsilankyti laiku, nes yra daug dalykų aptarti.

Kviečia Valdyba. Lietuvių Keistučių Pašalpos Klubo mėnesinis susirinkimas įvyks spalio 7 d. 12:30 val. po pietų Hollywood salėje, 2417 W. 43rd St. Visi nariai dalyvaukite. Nepamirškite, kad rengiamės prie Jubiliejinio Metų koncerto lapkr. 25 d. Sokolių salėje. —Lucille S. Shotas, rašt.

CHICAGOS LT SUSIRINKIMAS. Šiandien pranešu, kad Chicago Lietuvos Tarybos susirinkimas įvyks spalio 7 d., 7:15 val. vakare, 1739 So. Halsted St., Chicago.

Prašomi dalyvauti ir šie asmenys, kurių adresai nepaduoti: J. Talalas, K. Burba, M. Pauperas, P. Kisieliū, J. Šakevičius, A. Rudokas, J. Jarevičius, J. Mašiotas ir S. Radzevičius. —Br. Tūbelis, sekr.

Cicero Lietuvių Našių ir Našių Klubo mėnesinis susirinkimas įvyks penktadienį, spalio 5 d., 8 val. vak. adresu 1500 So. 49th Ave. Visi nariai, es kviečiami gausiai atsilankyti, nes turima labai daug svarbių mų. —K. Kazlauskas, rašt.

LOVEKIS

Siunčiam Gėles Telegramu i Visas Pasaulio Dalis

KVIETININKAS Gėlės Vestuvėms, Bankietams ir Pagrabams 3316 SO. HALSTED ST. Tel. Yards 7-7308

GELININKAS (PUTRAMENTAS) Linksmumo ar liūdesio valandoje Gražiausios gėlės dėl vestuvių, bankietų, laidotuvių ir dėl kitų visokių papuošimų. 6901 SO. WENTWORTH AVE. 5519 So. Harlem Avenue PORTSMOUTH 7-9020.

GUŽAUSKŲ BEVERLY HILLS GELINICKA

Gražiausios gėlės dėl vestuvių, bankietų, laidotuvių ir dėl kitų visokių papuošimų. 6901 SO. WENTWORTH AVE. 5519 So. Harlem Avenue PORTSMOUTH 7-9020.

URBA

Gėlės Mylintiems, Vestuvėms, Bankietams, Laidotuviams, Papuošimams GELININKAS 4180 Archer Avenue Phone: LA 3-5800 arba 3-5870

Vieni skelbia dalį tiesos, kiti dalį jos nuslepia, o NAUJIENOS paskelbia visą tiesą.

Pirkite iš Lietuviškos Paminklų Dirbtuvės

Dabar yra tinkamas laikas užsisakyti gražų paminklą arba koplyčią (Mausoleum) ant savo mylimo asmens kapo tiesiai iš mūsų paminklų dirbtuvės.

BITTIN IR KAMENSKY ekspertų darbas yra paremtas 45 metų patyrimu. Mūsų paminklų dirbtuvė yra atdara visuomet.

PAMINKLUS PRISTATOME Į VISAS KAPINES ARTI AR TOLI.

Bittin and Kamensky Monument Works 3938 W. 111th Street — Tel.: BEverly. 8-0005

LIUDĖSIO VALANDOJ Sankaitė

MAŽEIK & EVANS

LAIDOTUVIŲ DIREKTORIAI

6845 So. Western Ave. Air Conditioned Chapel and REpublic 7-8600-8601 Parking Facilities.

Tamsa, kurioje gyvena kitose miesto dalyse raudime koplyčia arčiau jūsų namų

A. PETKUS

LAIDOTUVIŲ DIREKTORIUS

6812 So. Western Avenue TELEFONAS GROVEHILL 6-0142

1410 South 50th Avenue CINCERO, ILLINOIS

KOPLYČIOS VISOSE MIESTO DALYSE

John F. Eudeikis

LAIDOTUVIŲ DIREKTORIUS

SENIAUSIA IR DIDŽIAUSIA LAIDOJIMO ISTAIGA

AMBULANCE DIENĄ IR NAKTĮ

4605-07 SO. HERMITAGE AVE. Tel. Yards 7-1741 ir Bishop 7-9481

4330-34 SO. CALIFORNIA AVE. Telefonas Bishop 7-9719

MODERNISKOS AIR-CONDITIONED KOPLYČIOS

Mūsų radio programai šeštadieniais 9:15 ryto iš WGES 1390 kil.

NARIAI

Chicago Lietuvos Tautinių Direktorijų Asociacijos

AMBULANCE PATARNAVIMAS DIENĄ IR NAKTĮ

TURIME KOPLYČIAS VISOSE MIESTO DALYSE

GEORGE F. RUDMIN

3319 S. LITUANICA AVE. Tel. Yards 7-1138-1139

P. J. RIDIKAS

8354 S. HALSTED STREET Phone Yards 7-1911

LEONARDAS A. EZERSKIS

1646 W. 46th STREET Phone Yards 7-0781

LACHAWICZ IR SUNUS

TEL. VIRGINIA 7-6672 and 6673 2314 W. 23rd PLACE 10756 S. MICHIGAN AVE.

L. BUKAUSKAS

10821 S. MICHIGAN AVE. Phone PULLMAN 5-9661

ANTANAS M. PHILLIPS

8307 LITUANICA AVE. Phone Yards 7-3401

PETRAS P. GURSKIS

659 WEST 18th STREET Phone SEley 3-5711

ALFRED VASATTIS

1446 S. 50th AVE., CINCERO, ILL. Tel. OLYmpic 2-1003

J. LIULEVIČIUS

4348 S. CALIFORNIA AVE. Phone LAfayette 3-3572

GEORGE MILASHUS

gyv. 7619 S. Ridgeland Ave. Tel.: South Shore 8-1975

Mirė 1951 m. spalio 2 d., 6:00 val. po pietų, sulaukęs 72 metų amžiaus. Gimęs Lietuvoje, Raseinių apskrityje, Stulgių parapijoje, Simkaičių kaime. Amerikoje išgyveno 44 metus.

Paliko nuliūdę: mylima žmona Ona, pagal tėvus Ambraziejūtė; pusbroliai Antanas Milašius, gyv. Grand Rapids, Mich.; pusbroli Charles Milašius, gyv. Kenosha, Wis.; pusmėsesė Bagdonienė, gyv. Kenosha, Wis.; pusbroli Mikas Čepauskas, gyv. Joliet, Ill.; pusbroli Stanislovas Giedraitis, gyv. Scottville, Mich.; pusbroli Jonas Giedraitis, gyv. Cicero, Ill., jų šeimos ir kiti giminės, draugai bei pažįstami.

Priklaušė Chicago Lietuvos Draugijai ir Chicago Flat Janitors Union No. 1.

Kūnas pašarvotas Antano Petkaus kapl., 6812 S. Western Ave. Seštadienį, spalio 6 d., 1:30 val. po pietų bus lydimas iš koplyčios į Lietuvos Tautines Kapines ir palaidotas mauzoliuje.

Visi a. a. George Milashaus giminės, draugai ir pažįstami nuosirdžiai kviečiami dalyvauti laidotuviuose ir suteikti jam paskutinį patarnavimą ir atsisveikinimą. Nuliūdę lieka:

Žmona, Pusbroliai, Pusmėsesės ir Giminės.

Laidotuvių direkt. Antanas Petkus. Tel. Townhall 3-2109.

Dvejų metų mirties sukaktis

ONOS ORLAKIENĖS (PAGAL TĖVUS VALATKAITĖS)

gyv. 1730 So. Halsted Street

Mirė 1949 m. spalio mėn. 2 dieną, sulaukusi pusės amžiaus. Gimusi Telšių apskr., Darbėnų parapijoje, Gardžiupių kaime. Amerikoje ji išgyveno 38 metus.

Palaidota švento Kazimiero kapinėse.

Paliko nuliūdę: vyras Ignacas, 2 sūnūs: Alfred, jo žmona Mildred; Robert, jo žmona Mary Ellen, anūkas James Robert; sesuo Salomėja Buchinskienė ir jos 4 dukterys: Alice Kinsley, Helen Dion, Bernice Niner, Irene Horvath ir jų šeimos.

Mūsų brangiausia žmonai ir motinai pagerbti bus laikomos Sv. Mišios Dievo Apeivėdos parapijos bažnyčioje, esančioje 18-tos ir Union Avenue, 1951 m. spalio 6 dieną, 7:30 val. ryto. Kviečiame visus gimines, draugus ir pažįstamus atsilankyti į pamaldas, o paskui į namus, esančius 1730 So. Halsted Street.

Mes Tave, Mūsų Brangiausiąją, niekuomet neužmiršime. Tu pas mus jau nebesugrįši, bet mes anksčiau ar vėliau pas Tave nu eisime. Tėbūna Tau lengva ši žemėlė.

Nuliūdę lieka:

Vyras, Sūnūs, Marčios, Anūkai, Sesuo ir Giminės.

Brooklyn, N. Y.

P. L. BENDRUOMENĖS
PIRMIEJI ŽINGSNIAI JAV

Pasaulio Lietuvių Bendruomenės reikalus iškilo nuo bolševikų pabėgusių tarpe ir daugiausia susibūrusių Vakarų Vokietijos dalyje. Lietuvių tautos tragedija priverstė kiekvieną mūsų visuomenininką, kultūrininką ir bendrai visą sąmoningąją lietuvių išeiviją susirūpinti savo tautos likimine kova. Tačiau sėkminga kova tegali būti tik organizuota. Ir tą praeitis mums įrodė, kad tik sąmoninga ir organizuota tauta (pav. suomiai) nuo dvidešimto amžiaus barbarų tegali išlikti gyva ir nesunaikinta.

Naujoji politinė emigracija, supratusi bendros organizacijos reikala, šiuo metu pasklidusi po visą pasaulį, pradeda prisitaikyti prie to krašto sąlygų ir nugalėti susidariusius sunkumus bendros organizacijos įkūrimui. Ypač pasirodė didelių sunkumų, JAV, kadangi senoji lietuvių išeivija yra gausi senomis organizacijomis ir spėjusiomis įsigyventi savomis tradicijomis, tačiau nelengva surasti bendrą kalbą bendrajai, pasimojusiai apjungti visus be skirtumo pažiūrių lietuvių į vieną organizaciją. Tačiau ALT Vykdomoji Taryba apsiėmė šį sunkų klausimą išspręsti. Tam reikalui buvo sudaryta Studijų Komisija, kuriai ir teko sunkiausias darbas atlikti: išstudijuoti esamas sąlygas ir paruošti atitinkamą šiam kraštui statutą.

Studijų Komisija ar kaip naujai pasivadinsite LOKAS, statutą paruošė ir priėmė, tačiau JAV Bendruomenei organizacinius pradus duoti, Studijų Komisija (Lokas) šią garbę suteikė Didžiajam New Yorkui. (Bet tas statutas, kaip pati Studijų Komisija pasakė ALT Vyk. Komitetui, dar nėra galutinis. — Red).

Iškilmingas atidarymas

Kadangi Bendruomenės organizacinę pradžią numatyta išsiskūrusių "Tremtinių Draugijų",

tai Studijų Komisija (LOKas) ir įgaliavo New Yorko Tremtinių Draugiją imtis iniciatyvos organizaciniam darbui. Ir jau rugsėjo 15 dieną 7 v. v., šeštadienį, BALFo patalpose, 105 Gand Str., Brooklyne suaukė platų šiuo reikalu susirinkimą, kuriame dalyvavo ne tik ALTe ir BALFe dalyvaujančių srovių, bet ir įvairių kitų organizacijų atstovai.

Susirinkimą atidarė ir jį pravedė Tremtinių Draugijos pirm. inžinierius Navickas. Pirm. Navickas, perskaitęs iš Studijų Komisijos (LOKos) gautą raštą ir savo trumpoje kalboje apibūdinęs Bendruomenės reikalingumą ir jos uždavinius, konkrečių organizacinių formų nepasitūlė. Tad kilo atskirų, Bendruomenės atveju neigiamų minčių. Kai kuriems veikėjams vis dar "neaišku" Bendruomenės tikslas ir funkcijos. Tik vienas kan. dr. Končius atvirai pasakė, kad jis esąs ignorantas. Ši organizacija tremtyje buvo reikalinga ir girdi, daug gražių darbų nuveikusi, bet čia mes turim savo senas organizacijas, tatau ar pateisins įdėtas daugelio žmonių darbas. Taip abejonaičiai padarė išvadą kan. dr. Končius.

Bet eilė kalbėtojų pabrėžtinai ir įtikinamai išaiškino ir nurodė, kad Bendruomenė nelies nei ALT, nei BALFo užsibrėžtų tikslų, o priešingai tik talkininkaus. Jei Bendruomenė bus stipri organizacija, tai bus stiprus ir ALTas, kaip vyriausias laisvinimo kovoje organas. Be to, kairieji kalbėtojai nurodė, kad jau gyvenamasis laikas daug skirtumų mūsų tarpe išdildė ir metas baigti linksniuoti "mes" ir "jūs". Būkim jau visi "mes". Tiesa, visos diskusijos ir paskiros mintys bei paaiškinimai buvo išreikšti švelnioje, bičiuliškoje, formoje, nežiūrint, kad įvairių pažiūrų žmonės dalyvavo diskusijose.

Nors ir buvo jau nemažai rašyta apie Bendruomenės organizavinę pradžią, tačiau buvo didesnių laikraščių P. L. Bendruomenės statusas atspausdas, bet pasiro-

Iš Hamiltono lietuvių gyvenimo

Veikli Tautos Fondo atstovybė

Kaip matyti iš Tautos Fondo Kanadoje apyskaitos, tai hamiltoniečiai yra daugiausia paaukoję dolerių Lietuvos vadavimo reikalui. Nors Hamiltonas yra tik 3 vietoje, bet savo dėsnumu ir tautinių susipratimų prašoko didesnes lietuvių kolonijas — Torontą, Montrealį ir t. t. Tautai aiškiai konstatavo ir BALFo pirm. Dr. Končius.

Dr. L. Levinskui gerai sekasi

Kaip jau buvo kartą "Naujieji" rašyta, prieš pusmetį Hamiltone pradėjo laisvai praktikuoti jaunas med. gydytojas Dr. L. Levinskas (26 Grant av., Hamilton, Ont.). Teko patirti, kad jaunas gydytojas ir pirmas lietuvis gydytojas šiame mieste turi gerą pasisekimą; jį lanko ne tik senieji ir naujieji lietuviai, bet taipgi daug anglų, lenkų ir kitų tautybių žmonės.

Tas yra visai suprantama, nes gerai kalbos nemokant, yra sunku išsiaiškinti. O ligonys nevienada nori turėti su savim vertėją. Todėl savas daktaras yra mielesnis, o ypač jei gydytojas yra idealistas, paslaugus ir visiems lygus.

dė, kad dar nepilnai visiems išryškintas vaizdas. Tad prieita išvada, kad reikia daugiau per spaudą ir gyvų žodžiu išaiškinti Bendruomenės tikslus ir principus organizacinės struktūros mūsų plačiajai išeivijai, kad nekiltų daugiau abejonių.

Po užtrukusio susirinkimo, JAV. Lietuvių Bendruomenės inauguracijos iškilmėms surengti komitetan išrinkti šie asmenys: J. Ginkus, adv. P. Briedis, Kun. Dabušis, V. Alksninis, Ošlapas, Vainauskas ir V. Gervickas. Reikia tikėtis, kad ir toliau padės dirbti kun. Pikturna, inž. Navickas ir visi kiti, kuriems neatidėliotinai rūpi šis reikalas.

— V.G.

Lietuvos Gen. Konsulato New Yorke paieškomi asmenys

Aleksandravičius Povilas, iš Pavenio-Markų kaimo, iš Žiūmų kaimo, Vilniaus krašto.
Cerniauskas Boleslovas, iš Cerniauskių km., Leipalingio parap.
Erslovas Steponas, iš Rokiškio dv., Rokiškio apskr.
Festerlingienė - Sneiderytė Ieva ir seserys Kalvaitienė Augustė, ir Naujokaitienė Elzbieta, iš Dainių km., Jurbarko vals., Raseinių aps.
Garbenis Pranas, iš Pakliaupės km., Laižuvos val., Mažeikių apskr.
Grigoravičius, kiles nuo Vilkių.
Kalvaitienė - Sneiderytė Augustė ir seserys Naujokaitienė Elzbieta ir Festerlingienė Ieva, iš Dainių km., Jurbarko val., Raseinių apskr.
Kandzelienskaitė Anelija, iš Tarnaukos km., Marijampolės apskr.
Liogė Antanas ir Povilas, iš Gilvydžių kaimo, Viešintų val., Panevėžio apskr. (buv. Androniško v., Ukmergės apskr.).
Naujokaitienė - Sneiderytė Elzbieta ir seserys Kalvaitienė Augustė ir Festerlingienė Ieva, iš Dainių km., Jurbarko val., Raseinių apskr.
Paškauskas Juozas, iš Gilvydžių km., Viešintų val., Panevėžio aps. (buv. Androniško val., Ukmergės apskr.).
Pavilonis Antanas ir Povilas, iš Gilvydžių km., Viešintų val., Panevėžio apskr. (buv. Androniško v., Ukmergės apskr.).
Pliskevičius Ignatas, iš Sukorenkos km., Nedzingės parap.
Pliskevičiūtė - Sakalauskienė Morta, iš Meškučių km., Nedzingės par., Alovės val., Alytaus apskr., ir sūnūs Jonas ir Vaclovas.

Sadzius Jonas, iš Vijių kaimo, Žeminių val., Ukmergės apskr.
Sakalauskienė - Pliskevičiūtė Morta, iš Meškučių km., Nedzingės par., Alovės val., Alytaus apskr., ir sūnūs Jonas ir Vaclovas.
Savickas Jonas ir sesuo Šimkienė, Veronika.
Šimkienė-Savickaitė Veronika ir brolis Savickas Jonas.
Sneiderytė Augustė Kalvaitienė, Elzbieta Naujokaitienė ir Ieva Festerlingienė, iš Dainių kaimo, Jurbarko val., Raseinių apskr.
Umanavičius Juozas ir Petras, iš Butrimonių val., Alytaus apskr.
Valaitytė Magdalena, iš Bebruliškės km., Kazlų-Rūdės val., Marijampolės apskr., prašo atsiliepti gimines ir pažįstamus.

Ziura Tomas, iš Jurgelių km., Vilniaus krašto.
Ieškomeji arba apie juos žinantieji maloniai prašomi atsiliepti:
CONSULATE GENERAL OF LITHUANIA
41 West 82nd Street
New York 24, N. Y.

CHICAGOS BALF apskritis atidarė savo ofisą 2807 West 55th St., Chicago 32, Ill. Telefonas: WA 1-3000. Visas raštus adresuojamus Chicago BALF Apskritis adresu. Chicago BALF Aps. V. ba. Valdybai prašome siųsti viršminėtų

DR. A. A. RUDOKAS
OPTOMETRISTAS
4701 So. Damen Ave.
CHICAGO 9, ILL.
Ofiso valandos: kasdien nuo 5 — 9 vakarais, išskiriant trečiadienius. Sestadieniais nuo 10 ryto iki 6 vak. Sautike: Yards 7-7381.

PERKRAUSTAU BALDUS
vietoje ir iš tolimesnių distancijų.
Turis ilgą patyrimą.
Juozas Naujokaitis
6819 So. Rockwell St.
CHICAGO 29, ILL.
Phone: WALbrook 5-9209

METRICK'S PAINT STORE
DABAR YRA
3414 W. Roosevelt Road
KEDzie 3-6800

NEMOKAMAI PRISTATOME
VISAME MIESTE.
One coat Flat Paint, 12 gr. — \$3.45
Zių spalvų ir baltas, Gal.
Interior Gloss ar Semi-Gloss \$4.35
16 spalvų ir baltas, Gal.

Dykai Išbandymas
nuo
Reumatiškų Skausmų
Arthritis
Jei dar niekad neįtariate ROSSE TABS nuo Reumatinio skausmo, tankiai susijusių su Reumatizmu, Arthritis ir Neuritis, tai kodėl nepabandyti juos SIANDIEN mūsų išbandymą? Vartojamos tukstančių virš 25 metų.
DYKAI SKAITYTOJAMS ŠIO LAIKRAŠČIO
Mes kviečiame jus pabandyti juos be mokesčio. Pateiktą siųstą jums siuntinį 24 TABLETS DYKAI. Jei nepilnai busite patenkintas gausime parabolą, gražinkite likusią dalį ir už tai jus nebusite mums skolingas. Bandymas nekainuos jums nei vieno cento. NESIŪSKITE PINIGŲ. Tik atsiųskite savo vardą ir adresą greitai! Rosse Products Co., Dept. X-5
2708 Farwell Av., Chicago 45, Ill.

Iškilmingas Atidarymas
DOUBLE JAY UŽEIGOS
—įvyks—
PENKTADIENI IR SEŠTADIENI, SPALIO 5 ir 6 D.
Bus muzika ir skanios užkandos. Kviečiam visus mūsų draugus ir pažįstamus atsilankyti. Visi būsite sveetingai priimti.
JUOZAS IR JULIA ŽICKAI

VICTORIA
Visoks Automobilių Taisymas
Dirbtuvei vadovauja Viktoras Zadinskas, baigęs Kauno technikos mokyklą ir ilgai dirbes prie automobilių.
Visais automobilių taisymo reikalais kreipkitės į
VICTORIA
3231 So. Lowe Avenue
Victory 2-8947

CONRAD Photo Studio
(Lietuvis fotografas)
Specialybė vestuvės.
\$15.00
vertės dovana jaunavėdžiui, atnešus šį garsinimą.
414 W. 63 ST.
Telefonai: ENg. 4-5840 ENg. 4-5883

VISKO UZTEKINAI TUOJ PRISTATOM
Baldai, šaldytuvai, pečiai, skalbiamos mašinos, lovos, matrasai, kilimai. Radijo, televizijos setai, baldai vaikams.
Zemos kainos, lengvi išmokėjimai
DIDELIS PASIRINKIMAS
Baldai pagal užsakymą.
ROOSEVELT Furniture Co., Inc.
2310 W. Roosevelt Rd.
SEeley 3-4711

Vis didesnis naujai atvykusių tremtinių skaičius užsisako NAUJIENAS, nes įsitikino, kad jos skelbia daugiausia žinių apie lietuvių tautos laisvės kovas ir gyvenimą Amerikoje.

picture of Smartness
NEW FALL CLOTHES
by Eagle

Ekspertiskai stiliuoti ir siūti iš rinktų vilnonių audėklų. Visapusiškai puikiai.

EAGLE EILUTĖS \$69.50, \$75.00 \$79.50
EAGLE ŠVARKAI nuo \$65.00
EAGLE PALTAI nuo \$79.50
Taipgi geros rūšies eilutės švarkai ir paltai nuo \$44.50
Mes taipgi paroduosime žinomų išdirbėjų vyrų ir sporto aprangą.

EAGLE Clothes
ACADEMY AWARD

Van Zant & Willman
6222 So. Halsted Street
Krautuvės atdaros pirmadienį ir ketvirtadienį iki 9:30 val. vakaro.

Taupyk saugiai ir užtikrinsi savo ateitį...
Standard yra stipriausia taupymo įstaiga visoje Amerikoje

TURTAS \$30,000,000.00
ATSARGOS FONDAS \$2,900,000.00

Federal Savings & Loan Insurance Corporation bei Federal Home Loan Bank System narys

STANDARD FEDERAL SAVINGS
AND LOAN ASSOCIATION OF CHICAGO
4192 Archer Avenue, kampas Sacramento Avenue
TELEFONAS: VIRGINIA 7-1141
JUSTIN MACKIEWICH, prezidentas

Istaigos valandos: Kasdien nuo 9-tos ryto iki 4 po pietų
Ketvirtadieniais nuo 9-tos ryto iki 8 vakaro
Trečiadieniais visai neatidaro

GET TWICE THE HEAT! SAVE HALF THE OIL—

Siegler
PATENTED AUTOMATIC
OIL OR GAS HEATERS

Does a better job of heating than any stove on earth!

Tropical Floor Heat
GETS TO THE BOTTOM OF THE COLD FLOOR PROBLEM

MONEY BACK GUARANTEE
SIEGLER—CENTRAL ILLINOIS

*"If your Siegler Oil or Gas Heater doesn't deliver more and hotter heat over the floor than ANY comparable size heater regardless of make or price, you get your money back."

A FURNACE JOB OF HEATING FOR THE PRICE OF A HEATER!

ALAN RADIO AND APPLIANCES
4027 N. LINCOLN AVE. GRaceland 2-3800
5701 W. CERMAK RD. 3618 MILWAUKEE AVE.
Phone BishoP 2-2055 Phone SPring 7-7100

NAUJIENOS

THE LITHUANIAN DAILY NEWS

Published Daily Except Sunday by The Lithuanian News Pub. Co., Inc.
1739 South Halsted Street, Chicago 8, Ill. Phone CANal 6-8500

Entered as second-class matter March 7, 1914 at the Post Office at Chicago, Ill., under the Act of March 3, 1879.

Subscription Rates:
\$9.00 per year in Canada
\$9.00 per year outside of Chicago
\$10.00 per year in Chicago
5 cents per copy

Jungtinės Valstybės, ne Chicago:
Metams \$9.00
Pusei metų 5.00
Trims mėnesiams 2.50

Užsieniuose:
Metams \$11.00
Pusei metų 5.50
Trims mėnesiams 3.00

Užsakyme kaina:
Chicagoje — paštu:
Metams \$10.00
Pusei metų 5.50
Trims mėnesiams 3.00
Vienam mėnesiui \$1.25
Chicagoje per išsiuntimą:
Viena kopija \$1.25
Savaitei 30c.
Mėnesiui \$1.25

Naujienuose eina kasdien, išskyrus
sekmadienius. Leidžia Naujienų
Bendrovė, 1739 So. Halsted Street,
Chicago 8, Ill. Tel. CANal 6-8500.
Pinių reikia siųsti pašto Money
Orderiu kartu su užsakymu.

Spaudos laisvė

Prezidento Trumano paskelbtas įsakymas ryšys su kontroliavimu krašto saugumo informacijų sukėlė didžiausią audrą. Laikraštininkai, kurie laikė savo suvažiavimą Evanstone, kaip vienu balsu priėmė rezoliuciją prieš tą patvarkymą. Rezoliucija teigia, jog tai yra niekas daugiau kaip tik pasimojimas įvesti cenzūrą.

Tenka pasakyti, jog prezidento įsakymas visiškai nesiekia įvesti cenzūros laikraščiams. Ten nieko nesakoma apie tai, kas laikraščiams draudžiama rašyti. Vadinasi, šiuo atveju vargu galima kalbėti apie tokią cenzūrą, kokia paprastai yra praktikuojama diktatorių valdomuose kraštuose.

Ir vis dėlto minėtas prezidento įsakymas sudaro pavojų taja prasme, kad jis įvairiems federalės valdžios departamentams suteikia galią kontroliuoti informacijas, kurios yra susijusios su jų departamentų veikla. Krašto gynybos departamente informacijų kontroliavimas yra praktikuojamas ir dabar. Ten įvairių pareigūnų pranešimai yra skirstomi į keturias kategorijas, atsižvelgiant į jų svarbumą. Dokumentai, kurie krašto saugumo atžvilgiu yra "slapti" arba "labai slapti", suprantamas daiktas, yra labai saugojami ir neskelbiami. Ir dėl to spauda nekelia triukšmo, nes ji supranta, kad teikimas tokių informacijų statytų krašto saugumą į pavojų.

Prezidentas savo specialiu įsakymu informacijų kontroliavimą žymiai praplėtė: jis ir kitoms federalės valdžios agentūroms suteikė teisę, saugumo sumetimais, neskelbti informacijų. Jei tame įsakyme būtų tiksliau nurodoma, kokios informacijos krašto saugumui yra pavojingos ir neprivalo būti skelbiamos, tai viskas būtų buvę tvarkingai. Tam tikrais atvejais civilinių agentūrų pareigūnų yra labai glaudžiai susijusios su krašto saugumu. Imkim, pavyzdžiui, vadinamųjų kritiškų medžiagų atsargas. Tuo vardu yra vadinamos medžiagos, kurios būtina yra reikalingos karui. Kongresas todėl paskyrė kelis bilijonus dolerių to kritiškų medžiagų atsargoms sudaryti. Kiek tų atsargų sudaryta, tikslių žinių apie tai neskelbiama. O priešui tai būtų labai svarbu patirti.

Minėtų atsargų sudarymu rūpinasi specialiai valdžios įsteigta agentūra, kuri nėra tiesioginėje gynybos departamento kontroleje. Yra ir daugiau tokių agentūrų, kurių veikla mažesniame ar didesniame laipsny liečia krašto saugumą. Iki šiol tų agentūrų viršininkai laikėsi to nusistatymo, kad negali būti skelbiamos tokios informacijos, kurios galėtų sudaryti krašto saugumui pavojų. Ar visada jie sugebėdavo tai tinkamai atlikti, tai, žinoma, jau kitas klausimas.

Kaip matome, neskelbimas kai kurių informacijų buvo praktikuojamas ir prieš prezidento Trumano įsakymo paskelbimą. Jeigu taip, tai kodėl dabar keliama tiek daug triukšmo?

Dalykas tas, kad minėtas įsakymas be tikslaus nurodymo, kokios informacijos gali būti sulaikytos (neskelbiamos), sudaro savo rūšies užveją federalės valdžios departamentų viršininkams. Tuose departamentuose gali įsigalėti korupcija arba kitokios negerovės, bet spauda bus bejėgi visa tai aikštėn iškelti, nes ji negalės gauti informacijų. Pareigūnams suteikiama proga neduoti informacijų apie tai, kas veikiama jų vadovaujamuose departamentuose arba agentūrose. Suteikiama jiems proga išsisukinėti, kad suteikimas tų ar kitų informacijų sudaro "pavojų krašto saugumui". Kitais žodžiais tariant, suteikiama neaprežta galia kontroliuoti informacijas. O tai jau yra pavojingas dalykas. Demokratinėse kraštuose žmonės turi žinoti, ką veikia valdžios pareigūnai, nes jų pareiga yra žmonėms tarnauti, o ne — atbulai.

Prezidento įsakymo kritikai nurodo, jog diktatūros kaip tik ir įsigalėjo tuose kraštuose, kur buvo informacijos kontroliuojamos. Nuo informacijų kontroliavimo paprastai laipsniškai einama ir iki tikrosios cenzūros.

Ir Vėl Atominė Bomba

Prezidentas Trumanas paskelbė, kad sovietai išsprogino antrą atominę bombą. Maždaug prieš dvejus metus (būtent 1949 m. rugsėjo 23 d.) prezidentas pranešė, jog Rusija jau turi atominę bombą. Bandymo tikslais, ji tada išsprogino bombą Sibire ar kurioje kitoje savo teritorijoje.

Atominės bombos sprogdimo nėra galima paslėpti. Ne-

žiūrint to, kur tas sprogdimas įvyksta, jis palieka radiacijos pavidale savo rūšies pėdsakus, kurie specialiais instrumentais yra susekami. Štai kodėl kiekvienas sovietų sprogdinimas atominės bombos yra žinomas Amerikai.

Amerika nė nebando nuslėpti atominių bombų sprogdinimą. Iki šiol ji jau yra atlikusi keturis bandymus ir ruošiasi penktam, kuris bus atliktas Nevados valstybėje.

Nėra abejonės, kad tas pranešimas sudarys nekokią nuotaiką tiek Amerikoje, tiek kituose kraštuose, kurie tebėra šioje "geležinės uždangos" pusėje. Vienatinis su-raminimas tėra tik tas, kad vis dėlto atominių bombų gamyboje ir atominės energijos pritaikymo srityje Amerika pirmąją ir Rusijai imsi dar nemažai laiko, kol ji padarys tai, ką Amerika jau yra padariusi.

APŽVALGA

NEPAŠAUKTAS LIUDININKAS

Jau kuris laikas yra smarkiai puolamas Valstybės sekretorius Dean Acheson. Jam yra prikišami visokie būti ir nebūti dalykai. Kaltinamas jis yra pataikavimu Maskvai. Girdi, tai jo "nuopelnas", kad šandien Kinijoje įsigalėjo komunistai, su kuriais tenka neoficialiai kariauti. Prikišama jam ir Jalta, kurios susitarimas, kaip teigia senatorius Taftas, "sudarė Sovietų Rusijai tokias sąlygas, kad ji šandien gali dominuoti Europoje ir Azijoje".

Specialus senato tyrinėjimo komitetas kvietė visą eilę "nusišaltėlių" pasiaiškinti, kodėl buvo padarytos tokios, o ne kitokios sutartys, kodėl buvo atstumi Kinijos nacionalistai ir t. t. Turėjo aiškintis gen. George C. Marshall, Dean Acheson ir kiti. Tuo pačiu metu buvo kviečiami ir įvairūs liudininkai. Tačiau nei kaltinamųjų, nei liudininkų tarpe nebuvo James F. Byrnes'o: jis nebuvo pakviestas paspasakoti apie įvairius susitarimus bei pasitarimus. O jis, kaip sako "The Reporter" žurnalas, būtų galėjęs daug įdomių dalykų aikštėn iškelti.

Reikia žinoti, kad James F. Byrnes'as Valstybės sekretoriaus pareigas nuo 1945 m. liepos mėnesio iki 1947 m. sausio mėnesio. Jaltos konferencijoje jis buvo prezidento Rooseveltto padėjėjas. Jis kartu su prezidentu Trumanu vyko į Polesdą; jis davė instrukcijas generolui George C. Marshall, kurį pasiuntė su misija į Kiniją. Užsienių reikalų taryba savo raporte apie Byrnes taip sako:

Temperamento požiūriu Byrnes nebuvo linkęs dalintis savo pareigomis su padėjėjais. Jis aiškiai davė suprasti, jog jis yra pasiryžęs būti faktiškai Valstybės sekretorium, o ne vadovauti kitų idėjomis, nuolat Amerikos politiką Rusijos atžvilgiu. Todėl tos politikos pasisekimas ir klaidos turi būti jam priskirtos.

Pasitraukęs iš Valstybės sekretoriaus pareigų, Byrnes parašė knygą vardu "Speaking Frankly". Štai kas toje knygoje pasakyta apie užsienių ministerių konferenciją, kuri 1945 m. gruodžio mėnesį įvyko Maskvoje:

Mes susitarėme dėl laikymo mūsų ginkluotų jėgų Kinijoje. Stalina, mūsų raginamas, ir vėl pakartojė, kad sovietai remia Nacionalinę Kinijos vyriausybę. Atrodė, jog tai didelis laimėjimas, nes visa tai įvyko kaip tik tuo laiku, kai generolas Marshall stengėsi sukurti vieną ir demokratinę Kiniją.

Vadinasi, gen. Marshall ne savo iniciatyva bandė sutaukinti nacionalistus su komunistais: tokias instrukcijas jis buvo gavęs iš Byrnes'o.

O štai ką jis sako apie Achesoną, kuris tuo laiku buvo jo pavaduotojas:

Aš nebūčiau galėjęs taip visiškai atsiduoti taikos reikalams, lankydamas konferencijas užsieny, jeigu nebūčiau buvęs tikras, kad mano departamento reikalai yra tinkamai tvarkomi nepaprasto gabumo ir energijos vyro... Achesono.

Kaip matome, Byrnes daug prisidėjo prie Jaltos susitarimo. Jis pasiuntė ir gen. Marshallą padaryti Kinijoje "tvarką". Ir vis dėlto jis paliekamas ramybės, kada kitiems yra da-

romi visokiausi ir dažnai nepagrįsti priekaištai.

Kas per misterija? Kodėl jis neličiamas?

Republikonams nėra prasminga Byrnes'ą liudyti. Tuo jie nieko nelaimėtų, o tik daugiau sau pakenktų. Byrnes priklausė vadinamiems "diksikratams", atseit, pietiečiams. Vadinasi, pasižymėjusiam savo atžagareiviškumu demokratų sparnui, kuris prišinėsi pažangėnės reformoms. Jų nusistatymas kai kuriais atvejais sutampa su republikonų nusistatymu. Tad republikonams nebuvo išrokavimo reikalauoti, kad Byrnes būtų pakviestas liudyti, nes tai būtų tik sukiršinę pietiečių, kurių tarpe jis yra itin įtakingas (dabartiniu laiku jis eina South Carolina valstybės gubernatoriaus pareigas).

JUSTAS PALECKIS SUKČIAUJA

(Tęsinys)

3. Ne pas šunį baltą duoną, ne pas katę lašiniai

Justas Paleckis pasižymėjo, kad dabar Tarybų Lietuvoje švietimas padaręs šuolį, apie kokį Lietuvos nepriklausomybės metais net nesvajota.

Tikrai, pavergtoje Lietuvoje vienintelis džiuginantis reiškinys yra visuotinis švietimas ir Lietuvos žmonės, kaip ir anksčiau, kas tik gali leidžia savo vaikus į mokyklas. Dailininkas Petras Rimša savo kurinį "Lietuvos mokykla" gražiai pavaizdavo mūsų tautos šviesos troškulį.

Pirmaisiais Lietuvos nepriklausomybės metais vyriausybės nebuvo spėta pastatyti pakankamai pradžios mokyklų. Daug kur patys ūkininkai jas savo lėšomis statė arba savo gyvenamuosius namus mokykloms užleisdavo, kad tik jų vaikai ne liktų be mokslo. Vėliau vyriausybė net reikėjo įspėti gyventojus, kad jie patys nesimtytų statyti mokyklų, kurios neatitinka modernių reikalavimų. Paskutiniaisiais metais Lietuvos lygumose iš tolo galėjai gėrėtis žirniniais pradžios mokyklų rūmais. Tai buvo geriausi pastatai Lietuvoje. Visi mokyklinio amžiaus vaikai lankė pradžios mokyklas. Tai buvo ne kurios nors valdžios nuopelnas, bet gyventojų tarpe iš seno įsigalėjęs paprotys vaikus mokslinti. Tas paprotys ir dabar tęsiasi. Kuo Justas Paleckis gali pasigirti? Jis sako, kad Tarybų Lietuvoje bendro lavinimosi ir specialiosios mokyklose esama 450,000 mokinių. 1940 m. pradžioje tose mokyklose mokinių būta 381,148, taigi keliomis dešimtimis tūkstančių mažiau. Kodėl? Kaip jau buvo sakyta, dabar Lietuvoje bolševikai turi dideles kariuomenės įgulas. Karininkai gyvena su savo šeimomis. Jų vaikams Lietuvoje pamotos geriausios mokyklų patalpos. Nors tose mokyklose mokoma tik rusų kalba, bet jų išlaikymui lėšos imamos iš Tarybų Lietuvos valstybės biudžeto. Rusų vaikams taip pat pristeigta specialių mokyklų.

4. Spaudos padėtis

Justas Paleckis giriasi, kad per visą Tarybų Lietuvos laiką, t. y. per 8 metus, išleista 3,916 knygų. Nepriklausomoje Lietuvoje vien 1940 m. buvo išleista 1,069 knygos. Tais metais jų išleista mažiau, nes knygų leidimą jau spėjo paveikti prasidėjusi bolševikų okupacija. Tuo tarpu 1939 m. knygų buvo išleista 1,197, 1938 m. — 1,299, 1937 m. — 1080 ir panašiai.

Justas Paleckis sako, kad dabar Tarybų Lietuvoje išeina 200 įvairių laikraščių ir žurnalo. 1930 m. Nepriklausomoje Lietuvoje jų buvo 203, 1939 m. — 180. O bolševikams pirmą kartą Lietuvai okupavus, jų liko tik 33, nes bolševikai sustabdė visą periodinę spaudą ir palaipsniui pradėjo leisti savąją. Justas Paleckis spaudos tiražą skaito net milijonais. Galima prileisti, kad jos tiražas didelis, bet daugiau kaip abejotina, kad skaitytojų skaičius padidėjo.

SSSR įsigalėjusi tokia tvarka, kad dienraščiai, savaitraščiai ir žurnalai užsakomi skaitytojams privaloma tvarka. Kiekvienam gyvenamajam rajonui paskiriamas spaudos kiekis ir jis turi būti tarp žmonių išplatintas. Kadangi dabar Tarybų Lietuvoje visi savo uždariusius gauna iš valdžios išdo, tai labai lengva iš-

bet Byrnes'ą galėjo pašaukti liudyti senato tyrinėjimo komitetą, — kodėl jis to nepadarė?

Nepadarė todėl, kad to komiteto pirmininkas yra pietietis Richard B. Russell, Georgia valstybės senatorius ir geras Byrnes'o draugas.

Lyg reikšdamas savo dėkingumą senatoriui Russell už nepaaukinimą jo liudyti, Byrnes šiomis dienomis viešai pareiškė, jog... tinkamiausi demokratų kandidatai į prezidentus yra Byrd arba Russell. Vieną ar kitą jis ir remsiąs.

Vadinasi, už draugišką palaugą gražiai atsiųginta...

ISTATYMAS PRIEŠ RAUDONUOSIUS ADVOKATUS

Michigan valstybės advokatų sąjunga 25 balsais prieš 151 sąjungos narių prieš savo nuostatų, kuris yra atkreiptas prieš komunistus ir šiaip nelojalius elementus. Toji pataisa nusako, jog advokatas, kuris priklauso komunistams arba šiaip yra šiam kraštui neištikimas, neturės teisės. Michigan valstybėje advokatūra versti.

Tą pataisą arba "amendment" paruošė Michigan universiteto teisių fakulteto dekanas E. Blythe Stason.

Michigan yra pirmą valstybę, kuri siekiasi atimti teisę verstis advokatūra asmenims, kurie priklauso komunistams bei šiaip nėra šiam kraštui ištikimi.

atlyginimo atskaityti už laikraščius prenumeratą. Reikia tik tokio aukštesniųjų pareigūnų įsakymo. Dėl tokio atsiskaitymo retai atsiklausoma. "Skaitytojas" dažnai net nežino, už ką atskaitytas padarytas. Tik kai pradeda gauti vieną ar kitą laikraštį, jis suvokia visą reikalą.

Be spaudos lietuvių kalba Lietuvos gyventojams privalomu keliu užsakomi ir rusų laikraščiai. Plano tvarka iš anksto nustatoma, kiek Lietuvai skirti komunistiškosios "Pravdos" ir kitų dienraščių ir žurnalų.

Tokia tvarka įsigalėjusi ne vien tik Lietuvoje, bet ir kituose SSSR satelitų kraštuose. Šiems metams Lenkijai skirta išplatinti, kitaip tariant, skaitytojams privalomai įbrukti, "Izvestija", "Pravdos" ir "Trud" po 330,000 egzempliorių (Čekoslovakijai beveik šimtu tūkstančių egzempliorių mažiau), žurnalo "Ogoniok" — 42,750, "So-

vietskij Sojuz" — 24,000, "Kolchoznoje Provedstvo" — 14,000 ir daugelis kitų. Šitokių būdu Tarybų spauda "platinama" ir Lietuvoje.

Tame pačiame straipsnyje J. Paleckis pripasakojo dar daugiau visokių suktų ir melagingų dalykų, į kurios neverta nė atsakyti.

Už turimas pareigas Justas Paleckis turi kaip nors atsidėkoti. Juk, anot žmonių patarlės, už pinigą ir velnias šoka. Dabar J. Paleckis kaziokią drožia. Seniau jį šoko SSSR pasiuntinys suruoštos vaivšės, o dabar — "Tiesos" puslapiuose.

GALAS

Išvažiavusiam draugui geriausia dovana — NAUJIENOS paskelbta įdomi ir šviežia žinia. Užrašyk jam šį dienraštį.

Daugiausia apie Kanadą, Lietuvą ir viso pasaulio lietuvių rašo bendruomeninė

"NEPRIKLAUSOMA LIETUVA"

išeinanti kas savaitę 10 puslapių, redaguojama Lietuvos laikraščių pavyzdžiu.

DEMESIO: Nuo liepos 26 dienos "NL" spausdina istorinį Ministerio K. Skirpos rašinį "Sukiliminės vyriausybės genezė", kuriame vaizduojami tragingieji Lietuvos įvykiai. KAINA: Kanadoje \$5, višose Amerikoje \$5,5, kitur \$6.

ADRESAS:
7722 George St., Ville Lasalle, Montreal, Canada

Sekmadienį spalio 7 dieną, 1951

8-tą valandą vakaro
CHICAGO CIVIC OPERA HOUSE

20 NORTH WACKER DRIVE

POLONIA OPERA COMPANY

--- status ---

MONIUSKOS OPERA

HALKA

Principales roles dainuos:

BARBARA DARLYS, dramatinis soprano

LADIS KIEPURA, tenoras

Diriguos: DR. WALTER GRIGAITIS

Biletų kainos nuo \$1.00 iki \$4.30. Jie kasdien gaunami operos kasoje.

NO INTERNAL DOSING—SIMPLY SMOOTH IT ON!

SURIN the amazing new pain-relief ointment, attacks pain 2 ways fast. Containing a powerful modern research drug—methacholine chloride it (1) rapidly dilates blood vessels where applied and (2) allows the selected local, analgesic and relaxing agents to penetrate fast! Thus SURIN does double-duty in relieving superficial pain of arthritis, rheumatism, neuritis, bursitis, sciatica, lumbago* and muscular aches and pains of simple colds and fatigue. In just a few minutes you feel a glorious soothing warmth—a glowing sensation of relief that lasts for three or more hours. SURIN is so easy to use and you can apply it without fear! SURIN is creamy-white—washes off easily and will not stain washable fabrics. Money back guarantee at your druggist's if not satisfied. *SURIN is not intended as a cure or treatment of the above diseases. It is to be used only for temporary relief of local superficial pain.

Get Pain Relief! Get Surin! Now!

TRAFICANTE BROS. DRUGS

759 S. California Sacramento 2-0301

NE TIK ŠIMET, BET JAU PER 46 METUS LIETUVIAI PELNINGAI TAUPO

MUTUAL Federal SAVINGS

AND LOAN ASSOCIATION
2202 W. Cermak Rd. • Chicago 8, Ill.
JOHN J. KAZANAUSKAS, Pres. • Tel. VIrginia 7-7747
Savings insured to \$10,000 by F.S.L.I.C.

ALT Chicago konferencijos pabiro

ALT Chicago miesto ir jo apylinkių draugijų atstovų konferencijos yra daug skančios. Jos viešai parodo vienam tikslui suburtų pajėgų bendro darbo vaisius.

Bendro darbo pavyzdys

JAV lietuvių išeivijoje veikiančios keturios politinės srovės gražiu bendru susitarimu sudarė vieną politinį centrą, turintį tikslą kovoti ir kovojančius remti už savo tautos židinio išlaisvinimą iš raudonojo despotijos jungo. ALT centro pavyzdžiui, visuose mūsų JAV naujokynuose susidarė skyriai, kurie taip pat keturių politinių srovių atstovaujami. Tų skyrių vyriausias tikslas surasti lėšas medžiagai remti ALT, o taip pat vietose plačiai visuomenei priminti Lietuvos skaudų likimą ir pažadinti vietos politinius veikėjus nepaleisti iš akių Lietuvos išlaisvinimo reikalo.

Toks ALT skyrius veikia ir Chicagoje. Jį sudaro po septynių atstovų nuo keturių politinių srovių, būtent: sandariečių, socialdemokratų, katalikų ir tautininkų. Į jo konferencijas gali siųsti savo atstovus įvairiausių draugijos, kurios pritaria Lietuvos išlaisvinimui iš bolševikijos vergijos.

ALT yra gražus organizuotos vienybės pavyzdys ir vertas visų didelio dėmesio. Tegu tas vienybės centras yra sudarytas tik vienam politiniam tikslui, tai yra kovai už savo tėvų žemės laisvę, bet iki šiol retai kuriai tautai ir tai pavyko pasiekti.

Chicago skyriaus konferencijos

ALT Chicago skyrius jau visa eilė metų kai kasmet rudėnįp suauka įvairių draugijų atstovų apyskaitinę konferenciją. Jų metu ne vien tik pranešama formali apyskaita, bet padaromi politinio turinio apžvalginiai pranešimai. Tokia konferencija čia, Chicagoje, šiais metais buvo rugsėjo 30 d. Joje dalyvavo nuo vietos 97 įvairių draugijų, politinių organizacijų ir klubų arti keturių šimtų atstovų. Jie visi atėjo ne tuščiomis į tą konferenciją, bet visos jų atstovaujamos organizacijos Lietuvos išlaisvinimo reikalams paskyrė auką. Kiekviena jų auką skyrė pagal pajėgumą ir reikalo supratimą.

Panašių konferencijų apyskaitinė formali dalis visuomet pusėtinai nuobodoka, ypač kai

pranešėjų laikomasi vien tik skaičių ribose. Bet kai kurie skaičiai daug sako, jei į juos atsidėjus įsigilinama. Štai Chicago lietuvių visuomenei galėtų būti priekšti, kad ji nėra dosni paremti vedamą Lietuvos išlaisvinimo kovą. Bet klystume, jei mes paviršutiniškai į tą reikalą dirsteltume. Chicago lietuvių visuomenė turi daug ir kitokių reikalų, kurie medžiaginės paramos yra reikalingi ir jos remiami. Štai per Balfą vis dar selpiami V. Vokietijoje pasilikusieji mūsų tremtiniai ir pagaliau įvairiomis progomis renkama aukų ir kitiems reikalams.

Ar visi aukojame?

Gal tiek čia būtų galima pastebėti, kad veikiančios visuomenės nariai neišjudina visų lietuvių, čia gyvenančių. Dabar gal tūkstantis ar keli tūkstantčiai čia gyvenančių mūsų išeivių rūpinasi visais mūsų tautos bendrais reikalais. O juk teigiama, kad Chicagoje gyvena keliolika dešimtų tūkstančių lietuvių. Tai gi jei sugebėtume visus įtraukti į bendrą darbą, tuomet tarp visų pasidalinta ta našta keletriopai palengvėtų ir lėšų daugiau atsirastų.

Mūsų veikiančios visuomenės narių tarpe esama labai dosnių ir labai jautrių bendriems savo tautos reikalams. Tai rodo būtų sunku jai kas nors priekšti. Bet toje pačioje visuomenėje ne visų klotų esama vienodai jautrių ir dosnių bendram reikalui ir tokiame degančiame, kaip Lietuvos išlaisvinimas.

Štai ir buvusioje konferencijoje verslo veikėjų ir jų vedamų bendrovių atstovų maždaug buvo matyti ir jų dosnumas kitų buvo nustelbtas.

Apie profesionalų prisidėjimą

Tą patį galėtume priekšti ir mūsų profesionalams, kurių visuomet maždaug pasirodo panašiuose susirinkimuose. O taip pat jie negali pasigirti daug aukų skyrę tokiame reikalui, kaip savo tėvų žemės išlaisvinimui.

Čia kalbama apie tuos profesionalus, kurie savo profesijos darbu verčiasi, kaip gydytojai, teisininkai, inžinieriai ir kiti. Šiemet ALT Chicago skyriaus konferencijoj jų retas pasirodė. Ir nuostabiau, kad iš tremties atvykę profesionalai ir jau savo profesijoje ne vien tik įsikūrę, bet kiti gerokai atkūtę, nesurančią progos panašiuose susirinkimuose pasižmonėti ir savo me-

džiaginiu stiprumu pasirodyti. Pasirodyti paremiant kovą už laisvę tos žemės, kurią neseniai atleido.

Nepriklausomos Lietuvos gyvenimo sąlygos kitiems jų suteikė progą įsigyti aukštai kvalifikuotas profesijas ir čia atvykę kiti jų jau sėkmingai dirba savo profesijose. Rodos, kovojanti Lietuva už laisvę turėtų priminti jiems reikalą tą kovą visai nuosirdžiai paremti. Kovojanti Lietuva juk ir dabar jų, kaip ir visų lietuvių, vardą aukština. Mes visi pagarbiai žiūrime į tuos, kurie gina savo teises, kurie skina kelią į laisvę, kurie kovoja už tokio gyvenimo sąlygas, kurios suteikia galimybes visiems pasireikšti savo kūrybos darbais. Lietuvos laisvės kovotojai eina tuo bendru žmonių pažangos keliu.

Deja, atrodo, kad naujai atvykusių profesionalų, dirbančių savo profesijoje, pasitaiko tokių,

kurie jau būtų lyg užšalę savo tautai, kovojančiai su Lietuvos vergėjais. Negirdėjome, kad jie asmeniškai ar bendrai būtų laisvės kovai paskyrę didesnę auką, kuri visiems pasakytų, kad duoda savo tėvynei, kas jiems privalu padaryti.

Gal tai atsitiktinumas. Gal dar jie nespėjo tą prievolę atlikti, nes gal daug turi ir savų visokių skylių, kurias reikia tuoj užkimšti. Spėkime, kad ateity neturėsime progos ką nors panašaus primesti, kas gal čia ne vietovės ar per anksti padaryta. Lauksime!

Nauja mašinėlė su lietuvišku raidynu

Ši mašinėlė yra mažytė, bet rašo kaip didelė. Mašinėlėms ir šveičiškams laikrodžiams reikalingi atstovai visose valstybėse.

Kreipkitės į
J. KARVELIS
4434 S. Fairfield, Chicago 32, Ill.
Telefonas: FR 6-3387.

NEMUNO knygyne parduodame ir išrašome vokiečių kalba knygas iš Vokietijos, Šveicarijos ir Austrijos.

Knygyne gaunami žurnalai: Kary, Pelėda, Nemunas, Darbas, Tėvų Kelias, Lietuvių Dienos, Kolumbijos Lietuvis, Laiška Lietuviams, Eglutė, Mūsų Vytis, Girios Aidai.

Dienraščiai: Drangas, Naujienos. Savaitraščiai: Tėviškės Žiburiai, Dirva, Keleivis, Sandara, Vienybė, Laisvoji Lietuva, Darbininkas.

Turime naujausius leidinius, išėjusius Amerikoje ir Vokietijoje. Gavome vėl daug senų knygų ir gaidų, išleistų Lietuvoje ir Amerikoje.

Užsakymus adresuokite: **LIETUVIŲ KNYGYNAS NEMUNAS**
3143 SO. HALSTED ST. Telef.: Victory 2-3314 CHICAGO 8, ILL.

TAUPYKITE

KUR visada buvo ir yra išmokamas aukštas dividendas.

KUR pinigai buvo ir yra išmokami pagal pareikšimą.

Del paskolų geresnėmis sąlygomis, perkant arba statant namą, visada pasimatykite su mumis. Mūsų turtas yra virš septynių milijonų dolerių — \$7,000,000.00.

ateičiai. Pasidėkite taupomus pinigus į CHICAGO SAVINGS AND LOAN ASSOCIATION, kur kiekviena santaupa pilnai apdrausta iki \$10,000.00 — by an Agency of the United States Government.

KUR tamsta gali atlikti visus savo ir savo šeimos finansinius reikalus.

KUR 27 metų patyrimas užtikrina visiems saugų ir teisingą patarnavimą.

CHICAGO SAVINGS AND LOAN ASSOCIATION
6236 South Western Avenue GRovehill 6-7575

J. PAKEL — Prezidentas

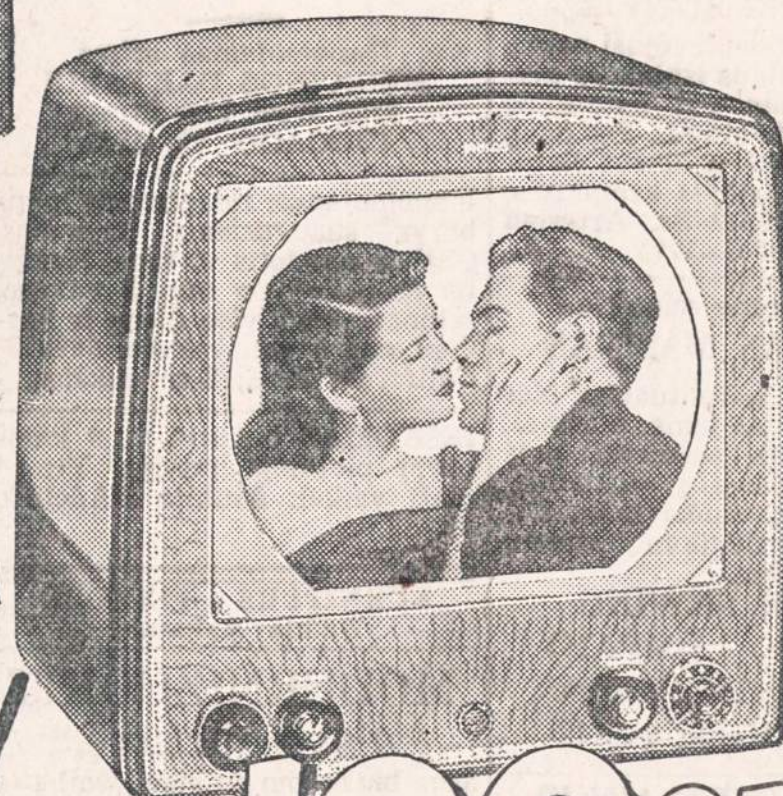
PHILCO
and
TOWN OF LAKE UTILITIES
BRING YOU
FOR 1952

**America's Greatest
20" Console Value
\$359.95** Warranty Extra

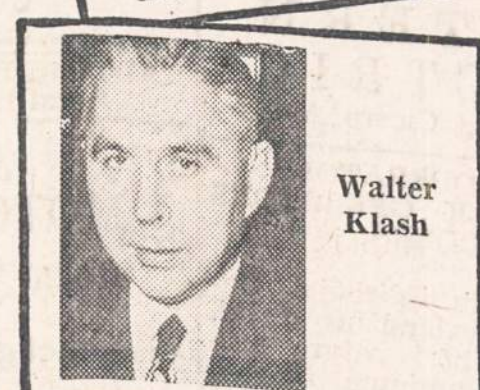
TAX INCLUDED

Come in now and see this newest Philco value sensation with 215 sq. inch picture, super-power chassis and Built-In Aerial. Yours in Mahogany veneer cabinet equipped with casters—the Philco 2140.

\$199.95 Warranty Extra
TAX INCLUDED

DESIGNED FOR
BUILT-IN U.H.F.
Yes, every 1952 Philco TV set is specially designed in advance for future television developments. Ask us for details... enjoy now the newest in TV.

Walter Klash

TOWN OF LAKE UTILITIES

1800 West 47th Street

LAfayette 3-7771

CORNER OF WOOD STREET

DR. A. P. STULGA DANTISTAS

2723 West 71st Street
Priėmimo laikas pagal susitarimą.
Telefonas GROvehill 6-6785

Mes įvesime GUN TYPE, pilną alyvos CONVERSION BURNER vietoj jūsų dabartinio furnaso, TAIP PIGIAI, KAIP

\$349.00 SU VISKUO
ISKAITANT 275 GALIONŲ ALYVOS TANKĄ
LENGVI ISSIMOKEJIMAI — GARANTUOTA PHA RATA.
Telefonas REmpublic 7-9308
STA-BOL HEATING CO.
2011 West 69th Street
CHICAGO 36, ILL.

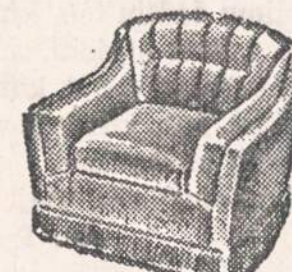
TURIME DIDELI PASIRINKIMĄ:

John A. Kass

Lengvas išmokėjimas
JOHN A. KASS
4102 ARCHER AVENUE
(prie Mozart Street)
Tel. LAfayette 3-8617

Seniausia Lietuvių Jewellery Krautuvė Brighton Parke Įsteigta 1915 metais

PROGRESS LIETUVIŲ BENDROVĖS KRAUTUVĖS

PECIAI, SALDYTUVAI, TELE-VIZIJOS APARATAI, SKALBIAMOS MASINOS, BALDAI, MAT. RACAI, KILIMAI, LOVOS IR VAIKŲ BALDAI.

Didžiausias Pasirinkimas MAZIAUSIOS KAINOS
Lengviausi Išmokėjimai
Baldai Padaromi
Pagal Užsakymą

PROGRESS FURNITURE CO.
3224 SO. HALSTED ST.
Tel. Victory 2-4226
4183 ARCHER AVE.
Tel. LAfayette 3-3171
CHICAGO, ILL.

NUO UZSISENEJUSIU, ATVIRU SKAUDZIŲ ŽAIZDŲ IR ODOS LIGŲ

Tie, kurie kenčia nuo SENU, AT-VIRŲ ir SKAUDZIŲ ŽAIZDŲ, jie negali ramiai sėdėti ir nakintis miegoti, nes jų užsisenėjusios žaizdos niežti ir skauda. Kad pašalinti tą niežėjimą ir skaudėjimą senų, atvirų ir skaudžių žaizdų, uždeikite LEGULO Ointment. Jo gydomosios ypatybės palengvins jūsų skaudėjimą ir galėsite ramiai miegoti naktį. Vartokite jį taip pat nuo skaudžių nudegimų. Jos taipgi pašalina niežėjimą ligos, vadinamos PSORIA-SIS. Taipgi pašalina peršėjimą ligos, vadinamos ATHLETIC FOOT, su stabdo džiūvimą odos ir perplyšimą tarpiniųjų. Jos yra tinkamos vartoti nuo džiūstančios ir suskilusios odos. Jos yra geros gyduolės nuo visų išviršinių odos ligų. LEGULO Ointment suteiks jums pagalbą nuo nuvargusių, peršamų ir niežtinčių kojų. Legulo Ointment yra parduodamas po 75c., \$1.25 ir \$3.50. Pirkite vaistinėse Chicagoje ir apylinkėse ir Milwaukee, Wis., arba atsiųskite money orderį.

LEGULO, Department J,
4847 W. 14th St., Cicero 50, Ill

SOPHIE BARCUS

RADIJO VALANDA

Iš Stoties W. G. E. S.
5000 watts—1390 kil.

Kasdien: Pirmadienį iki Penktadienio nuo 8:45 iki 9:30 ryto. Šeštadieniais nuo 8:30 iki 9:30 ryto.

Ir kas Pirmadienį nuo 7:00 iki 8:00 valandos vakaro

LIETUVISKOS VAKARUSKOS

Tel. HEMlock 4-2413
7121 SO. ROCKWELL ST.
Chicago 29, Illinois

Skaitykite "N-nas"

5—NAUJENOS, CHICAGO 8, ILL.

Telefonai: ofiso GROvehill 6-5399

rezid. CLiffside 4-7082

DR. A. MACIŪNAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
2423 WEST 63rd STREET
(kampas 63rd ir Artesian)
Ofiso val.: 2-4 ir 6-8 v. p.p. kasdien.

Ofiso ir buto telef.: OLYmpic 2-1381

DR. F. V. KAUNAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
1336 SO. 49th COURT, CICERO
VALANDOS: 10—12 pirmadienį iki ketvirtadienio; 6:30—9 antradienį ir ketvirtadienį; 12—2 ir 4—6 šeštadienį. Penktadienį ir kitu laiku susitarus. Butas: 1635 So. 48th Court, Cicero.

DR. CHARLES SEGAL
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4740 So. Ashland Ave.
(2-ras aukštas)

Ofiso Telefonas: YARds 7-0556
Jei neatšilepia šaukite:
Res. Tel.: Midway 3-2880

OFISO VALANDOS:
Nuo 10 iki 12 val. ryto nuo 2 iki 4 val. popiet ir nuo 7 iki 8:30 v. vak.
Sekmadienį nuo 10 v. iki 12.

Dr. Kazimieras
MICHEL

OPTOMETRISTAS

Tikrina akis, pritaiko akinius, ištaiso kreivas akis be operacijos, turi modernius instrumentus akių bandymui.

Kreipkitės į Dr. Michel dėl akių trūkumų; 35 metų praktika palengvina akių tyrimą, kuris atliekamas su didžiausiu rūpestingumu.

Jei jūsų akys asaroja ar niežti negalite sėdėti įverti ir adatą, akys bijo aštrios šviesos, neįžiūrėti skaityti, užsiklet pasitarti pas Dr. Michel — nieko nekinu.

Antras aukštas
4654 SO. ASHLAND AVENUE
Telefonas YARds 7-6616
Nuo 9:30 val. ryto iki 8 val. vakaro
Geras patarnavimas.
Kalbu lietuviškai.

DR. G. SERNER

LIETUVIS AKIŲ GYDYTOJAS

25 metų patyrimas

Tel. YARds 7-1829

Pritaiko Akinčius

Kreivas Akis

Ištaiso.

Ofisas ir Akinčių Dirbtuvė

756 WEST 35th STREET

Valandos: nuo 10 iki 2, nuo 6 iki 9.

Trečiadieniais tik susitarus.

Šeštadieniais nuo 10 iki 3 val. popiet.

Dr. R. P. Lutkus

LIETUVIS REGISTRUOTAS

OPTOMETRISTAS

Akių Egzaminavimas

Akinių Pritaikymas

Ir Lengvi Pataisymai

7054 SO. WESTERN AVENUE

Telefonas WALbrook 5-4353

Valandos: 7 iki 9 vakaro kasdien.

Trečiadienį ir šeštadienį tik susitarus

OLympic 2-3740

4807 Cermak Rd. Cicero, Ill.

Baikite savo kancias

arthritis, reumatizmo skausmus, raumenų įtampą, kosejų, su šiomis slaptomis formulėmis, kurios šioje kartos ir karta. Sudėties grynų žolių, daugelis jų yra retos ir brangios.

Z-G ZOLIŲ ARBATA No. 17—
(\$1.00)—GARSIOJI Skivio Ar-bata teikia greitų rezultatų skivio ligose. Puikiai luosuoja vidurius, juos sunormuoja.

STANIS Analgesis S A L V E—
(\$1.00) duoda STEBETINUS rezultatus.

STANIS IMPROVED FOOT SOAP, 1/2 sv. gabalas—60c. A 3-in-one Foot Health Treatment padėti jautrioms, deginantioms, pavargusioms, sutinusioms ar skaudantioms kojoms. Suminkština ir sunaikina nuospaudas ir padų su-kietėjimus.

Z. G. Stanis Company
2822 ARCHER AVENUE
Chicago 8, Illinois Dept. N.

ALAVIJA

Alavija (Alijošius) yra gerai nuo vidurių nemalimo, užkietėjimo, malšini-mo gumbo ir dieg-lių. Jeigu galva skauda nuo netiku-sio maisto arba jautiesi prarigės, apsunokintas, paink Alavijos grūdėlių nedaugiau kaip žirnio didumo, sukratyk gerai ir nuryk, arba sutarkyk Alaviją vandenyje ir išgerk, pramuš kad ir kiekiausias vidurius. Alavijos svaras \$2.50, mažiau perkant 6 uncijos už \$1.00. Prisiūnčiam į jūsų namus.

ALEXANDER'S CO.
414 W. Broadway
South Boston 27, Mass.

5—NAUJENOS, CHICAGO 8, ILL.

PENKTADIENIS, SPALIO 5, 1951

Atdara sekmadieniais nuo 9 iki 5 val. vak.

ALBERT'S FURNITURE
DIDŽIAUSIAS ĮVAIRIAUSIŲ BALDŲ PASIRINKIMAS

Trijų dalių metalinė lova tikrai — **\$38.00**

Lova kainuoja \$13.00
Matrasas \$14.00
Spyruoklės \$11.00
VISKAS TIKTAI \$38.00

YPATINGAI DIDELIS PASIRINKIMAS MATRASŲ, ĮVAIRIAUSIŲ DYDŽIŲ IR ĮVAIRIAUSIŲ RŪSIŲ

Krautuvėje galite gauti pačių moderniausių šaldytuvų, lovų, stalų, kėdžių, radijo ir televizijos priimtuvų, įvairių kuru kūrėnų pečių ir daug kitokių baldų.

Albert's Furniture parduoda prekes kreditu užtenka įmokėti \$5.00. Be to, pačios prekės čia yra pigesnės. Elektros priemonės pigesnės beveik 20 nuosimčių, o baldai net 25 nuosimčių.

Užėję į krautuvę, lietuviškai pašaukite manadžerį **STANLEY RIMKUS**

Pasiteiraukite pas jį kainų. Paprašykite, kad jis parodytų Jums pageidaujamus baldus ir išdėstytų pirkimo sąlygas. Nepasigalėkite valandėles, užsukite į krautuvę ir patys įsitikinkite.

ALBERT'S FURNITURE HOUSE, INC.
2318 W. Roosevelt Road, netoli Western
Pirmadieniais ir ketvirtadieniais atdara iki 9:30 val. vakaro.

DEL ST. TAMULAICIO "LOBIU"

(SKAITYTOJU BALSAS)

Kaip kad pasitaiko visokių rašytojų, taip pasitaiko, žinoma, ir visokių recenzentų.

Stai pvz. kad ir "Naujienu" skaitytojas A. N., išdėstęs "Naujienu" Nr. 219 savo nepasitenkinimą dėl Stasio Tamulaičio novelės "Seniojo Venciaus lobių" kalbos. Jis nepatenkintas, kad St. Tamulaitis daug kalbų "žino" (ne moka, bet tik žino...) ir jas be saiko vartoja. Girdi, jo veikėjai ir angliškai, ir lietuviškai, ir slaviskai žargonu veržiasi nuo pradžios iki novelės galo, Senukas Vencius, girdi, kartais esąs vertėjas reikalingas, taipgi esąs reikalingas vertėjas ir dažnas novelės skaitytojas, nes esą reiktų būti didžiu mokymu, kad suprastumei visų kalbų mišinį.

"Didžiai mokymu", mano nuomone, nėra reikalo būti, bet šiek tiek prailginti šiuos kalbų mišinį, kad galėtum knygas, o taip pat ir novelės, skaityti ir jų turinį suprasti.

Aš gi minėmą St. Tamulaičio novelę kaip tik todėl ir perskaičiau, kad man iš karto metėsi akysna graži, turininga, gyva žmonių kalba. O kad novelė kiek pamarginta amerikonišku žargonu bei šiaip vienu kitu ne iš žodyno ar iš moderninės lietuvių kalbos gramatikos paimtu žodžiu bei posakiu, tai tautai visiškai sumulktinti. Užtai dabar baigę vidurinę mokyklą tarybiniai rusai nemoka paskaityti lotynų raidynų. Ar ir mums reikia eiti tokius keliais?

Kitas dalykas, kad tikrai reikia vengti kur galima svetimybių ir nevertoti svetimų žodžių ten, kur be jų lengvai galima apsieiti, arba kur jų vartojimas virsta kuriozais. Taip lygiai, kaip virsta kuriozais vaikiškas jų baidymasis.

"Naujienu" skaitytojas An. Rg. "Stauskas es el Héro de Ruracan" "A. L. Balse" jau buvo rašyta apie Argentinos futbolą žvaigždę, Alytaus apskritį gimusių lietuvių sportininką Antaną Stauską. Jis lošia vyriausioje Huracán futbolo komandoje, Buenos Aires. Dabar vyksta Argentinos futbolų pirmenybės. Lanus komanda buvo pašokusi ir pirmą vietą, 2.9. 51. imusią vieną golą Huracánui, kurį nuo didesnių pralaimėjimų apgynė gabus lietuvis sportininkas Antanas Stauskas. Aprašydamas Stausko žvaigždinį žaidimą, dienraštis "Critica" sakė:

"Stauskas es el héroe de Huracán" (Stauskas yra Huracán'o didvyris).

Mūsų tautietis Stauskas yra lankėsis "A. L. Balse". Jis yra kuklus jaunuolis, bet stipri Argentinoje populiariausio sporto pajėga. Stauskas nekeičia savo pavardės, nes jis gerai žino, kad ne patalpinamas, bet rimtu darbu pasiekia garbę laurų.

Kaipio kaimynas, A. Stauskas artimai draugauja su žinomiais lietuvių kėdžių fabrikantais, broliais Jurgiu ir Juozu Morkūnais.

ba, vis buvo negerai, nelietuviškai. Tik žymiajam mūsų klasikui Vincui Krėvei-Mickevičiui, sujauzintam nepaperkamu ty kalbinių recenzentų stropumu, apdovanojus juos garbingu "blusinetojų" titulu, jie apsigalvoję apribo ir pagaliau metė tą savo nedėkingą "dziabą".

Bet, pasirodo, kad Amerikoje yra užsilikęs vienas kitas jų palikuonis, nes šitokie balsai — dėl lietuviškų kūrinių "nešvarumo" — pasitaiko nebe pirmas kartas. Būt čia reiktų prisiminti, jog kas bijo vilkų, tegu neina į mišką, kitaip sakant, kas bijo susidurti su nelietuviškais žodžiais, tas tegu neima knygas ar laikraščio ir rankas. Kaip mes šiandien negalime išvengti santykiavimo su kitomis tautomis, taip negalime išvengti ir visokių, mažesnių ar didesnių svetimybių mūsų kalboje. Kultūrinio, ūkinio, politinio ir kt. santykiavimo dėka net ir labai aukštos kultūros tautos (k. a. anglosaksų, germanų, romanų ir kt.) turi savo kalbose tiek ir tiek svetimybių ir dėl to ten niekas galvos į sieną nedaužo...

Tik Rusijos bolševikai, kultūros klounais pavirę, baidosi vakarų civilizacijos įtakos ir stengiasi politiniais propagandiniais sumetimais išginti iš rusų kalbos ir bendras kultūros svetimybes. Tai jie daro rusų tautai visiškai sumulktinti. Užtai dabar baigę vidurinę mokyklą tarybiniai rusai nemoka paskaityti lotynų raidynų. Ar ir mums reikia eiti tokius keliais?

Kitas dalykas, kad tikrai reikia vengti kur galima svetimybių ir nevertoti svetimų žodžių ten, kur be jų lengvai galima apsieiti, arba kur jų vartojimas virsta kuriozais. Taip lygiai, kaip virsta kuriozais vaikiškas jų baidymasis.

"Naujienu" skaitytojas An. Rg. "Stauskas es el Héro de Ruracan" "A. L. Balse" jau buvo rašyta apie Argentinos futbolą žvaigždę, Alytaus apskritį gimusių lietuvių sportininką Antaną Stauską. Jis lošia vyriausioje Huracán futbolo komandoje, Buenos Aires. Dabar vyksta Argentinos futbolų pirmenybės. Lanus komanda buvo pašokusi ir pirmą vietą, 2.9. 51. imusią vieną golą Huracánui, kurį nuo didesnių pralaimėjimų apgynė gabus lietuvis sportininkas Antanas Stauskas. Aprašydamas Stausko žvaigždinį žaidimą, dienraštis "Critica" sakė:

"Stauskas es el héroe de Huracán" (Stauskas yra Huracán'o didvyris).

Mūsų tautietis Stauskas yra lankėsis "A. L. Balse". Jis yra kuklus jaunuolis, bet stipri Argentinoje populiariausio sporto pajėga. Stauskas nekeičia savo pavardės, nes jis gerai žino, kad ne patalpinamas, bet rimtu darbu pasiekia garbę laurų.

Kaipio kaimynas, A. Stauskas artimai draugauja su žinomiais lietuvių kėdžių fabrikantais, broliais Jurgiu ir Juozu Morkūnais.

ba, vis buvo negerai, nelietuviškai. Tik žymiajam mūsų klasikui Vincui Krėvei-Mickevičiui, sujauzintam nepaperkamu ty kalbinių recenzentų stropumu, apdovanojus juos garbingu "blusinetojų" titulu, jie apsigalvoję apribo ir pagaliau metė tą savo nedėkingą "dziabą".

Bet, pasirodo, kad Amerikoje yra užsilikęs vienas kitas jų palikuonis, nes šitokie balsai — dėl lietuviškų kūrinių "nešvarumo" — pasitaiko nebe pirmas kartas. Būt čia reiktų prisiminti, jog kas bijo vilkų, tegu neina į mišką, kitaip sakant, kas bijo susidurti su nelietuviškais žodžiais, tas tegu neima knygas ar laikraščio ir rankas. Kaip mes šiandien negalime išvengti santykiavimo su kitomis tautomis, taip negalime išvengti ir visokių, mažesnių ar didesnių svetimybių mūsų kalboje. Kultūrinio, ūkinio, politinio ir kt. santykiavimo dėka net ir labai aukštos kultūros tautos (k. a. anglosaksų, germanų, romanų ir kt.) turi savo kalbose tiek ir tiek svetimybių ir dėl to ten niekas galvos į sieną nedaužo...

Tik Rusijos bolševikai, kultūros klounais pavirę, baidosi vakarų civilizacijos įtakos ir stengiasi politiniais propagandiniais sumetimais išginti iš rusų kalbos ir bendras kultūros svetimybes. Tai jie daro rusų tautai visiškai sumulktinti. Užtai dabar baigę vidurinę mokyklą tarybiniai rusai nemoka paskaityti lotynų raidynų. Ar ir mums reikia eiti tokius keliais?

Kitas dalykas, kad tikrai reikia vengti kur galima svetimybių ir nevertoti svetimų žodžių ten, kur be jų lengvai galima apsieiti, arba kur jų vartojimas virsta kuriozais. Taip lygiai, kaip virsta kuriozais vaikiškas jų baidymasis.

"Naujienu" skaitytojas An. Rg. "Stauskas es el Héro de Ruracan" "A. L. Balse" jau buvo rašyta apie Argentinos futbolą žvaigždę, Alytaus apskritį gimusių lietuvių sportininką Antaną Stauską. Jis lošia vyriausioje Huracán futbolo komandoje, Buenos Aires. Dabar vyksta Argentinos futbolų pirmenybės. Lanus komanda buvo pašokusi ir pirmą vietą, 2.9. 51. imusią vieną golą Huracánui, kurį nuo didesnių pralaimėjimų apgynė gabus lietuvis sportininkas Antanas Stauskas. Aprašydamas Stausko žvaigždinį žaidimą, dienraštis "Critica" sakė:

"Stauskas es el héroe de Huracán" (Stauskas yra Huracán'o didvyris).

Mūsų tautietis Stauskas yra lankėsis "A. L. Balse". Jis yra kuklus jaunuolis, bet stipri Argentinoje populiariausio sporto pajėga. Stauskas nekeičia savo pavardės, nes jis gerai žino, kad ne patalpinamas, bet rimtu darbu pasiekia garbę laurų.

Kaipio kaimynas, A. Stauskas artimai draugauja su žinomiais lietuvių kėdžių fabrikantais, broliais Jurgiu ir Juozu Morkūnais.

REAL ESTATE FOR SALE

Namai, Žemė — Pardavimui

\$1,500 IMOKETI 6 flatų mūrinis, visi po 4 kambarius, vienas flatas tuščias, yra 1326 W. 19th St., likusius mėnesiui išmokejimai. Anton J. Hladik, 3117 W. Lake St. Tel. KEDzie 3-4520.

Pardavimui 2 flatų medinis po 5 kambarius namas. 725 West 16th St. Telefonas Portsmouth 7-2917.

2 METŲ senumo Georgian namas Rosemoor apylinkėse. Gerai mokykla. Busas prie pat. Galima mainyti į mašiną. 103 netoli Harlem Ave. Lawndale 2-0396.

PARDUODAMAS lotas 150x150. Vieta apgyventa, yra elektrai ir mokykla. Busas prie pat. Galima mainyti į mašiną. 103 netoli Harlem Ave. Lawndale 2-0396.

Brighton Parke parduodamas 2 butų po 6 kambarius namas. Vienos mašinos garažas. Su ar be baldų. Galima greitai užimti. 4250 S. Campbell Ave.

Parduodama 1 ar 2 akrai žemės netoli Chicago, 1/4 mylios ir rytus nuo Frankfort, Ill. Rašykite arba pamatykite F. Prokup, Route 1, Sauk Trail Road.

BARGENAS. 21 flato mūrinis, kampinis namas. 3-6, 3-5, 10-4, 1-3, 2-2, 2-1. Mėnesinės pajamos \$900. Garu šildomas. Stokieris. Tikrai \$45,000, 2506 W. Massasoit St. Tel. Dickens 2-5398.

TUŠČIAS BUTAS DĖL "PIRKĖJO" 928 W. 35th Pl. 6 butų mūrinis namas su maudynėmis. Imokėti \$2,500. Savininkas bus prie namo šeštadienį 12-5 val. po piet. Dėl susitarimo šaukit po 7 val. vakarais GRovehill 6-7451.

BRIGHTON Parke, netoli 42nd ir California Ave. 2 butų mūrinis namas po 6 kambarius. Visi vėliausios mados įtaisymai. Savininkas parduoda už pirmą teisingą pasiūlymą su mažu imokėjimu. Šaukite po 7 val. vakarais. GRovehill 6-7451.

FARMS FOR SALE Ukiai Pardavimui

WOODRUFF, WIS. 46 akrų farma; išstius metus gyvenamąjį namą, pakeičiant seklyčią, ugniakurą, pavelskų langai visuose kambariuose; alyva kurenamas furnasas, vandens šildytuvai, garažas, laivų kaimelis, laivuko motoras, cabin, 1200 pėdų miškuoto ežero pakraščio. Gero peizažo ir šaldytuvai. Kaina \$11,300. Išsimokėjimais. Rašyti E. Elverson, 6145 Kildare Ave., Skokie, Illinois.

FARMA yra 80 akrų žemės, naujas namas, šiltnamiai ir šaltas vanduo, furnasas ir visi patogumai; barnė didelė 40 galvijų, vištinkas, grūdinė ir kiti patalatai; garažas, geras cementinis kelias. Netoli miestų, 4 mylios ir Burlington, geras gamykla, bėgas vanduo per gamyklą. Graži vieta. Rašykite laisvai lietuviškai. Yra 80 mylių nuo Chicago, 83 kelias ir 11 iš Burlington, po kairiai. J. J. B. Rt. 2, Box 74, Burlington, Wis.

MISCELLANEOUS Įvairūs Dalykai

TELEVIZIJOS IR RADIO TAISYMAS - PARDAVIMAS Tel.: Danube 6-6887.

DAINA TELEVISION CO. 3120 So. Halsted St.

JONAS CONRAD TUCK POINTING BIZNYJE

Atnaujina nusišėjęs namą, pripildome lietaus išplautus plytų tarpus. Taip pat pataisome kaminius ir apie langus. Per daug metų gerai patyręs darbe lietuvis. Reikalui priėjus kreipkitės: J. CONRAD, 5242 So. Artesian Ave. GRovehill 6-4177.

Mes taisome visokias SIUVAMAS MASINAS

Visas darbas garantuojamas. Mes taip pat išnuomoms mašinas. Duokite mums perdirbti koją minamas mašinas ir elektrines. Nemokamas apskaičiavimas. Turime puikų pasirinkimą vartotų SINGER mašinų.

SINGER SEWING MACHINE COMPANY 4222 1/2 Archer Avenue Tel.: CLiffside 4-6847

JOHN G. MEZLAISKIS Generalinis Kontraktoriaus ir Namų Statytojas

Statome storus ir privačius namus pagal užsakymą. Apskaičiavimas veltui. Reikale kreipkitės ir gausite teisingą patarimą už prieinamą kainą. 6649 SO. MOZART STREET Tel. GRovehill 6-6588

RUSSIAN LESSONS Expert Training

Call MRS. SPARINSKAYA SUNnyside 4-9247

MALIAVOJAS ir popieriojuojamas. Geras darbas. Pigi kaina. Telefonuokite Stanley 5 val. vak. CRawford 7-0797.

CLASSIFIED ADVERTISEMENTS

BUSINESS CHANCES

Taverna ir namas, apdengtas su brick siding, modernus 6 kambarių flatas; 3 kranai dėl direct draw, 6 durų didelis šaldytuvai ir buteliams šaldymui; cerpių grindys; formica baro viršus ir stalai. Prieinama kaina. Savininkas. 3415 So. Wallace St. Livingston 8-9288

Parduodama gerai įrengta taverna CLUB HAERTEL. Didelis 6 kambarių butas. Puikios pirkimo sąlygos. 2129 S. Halsted Street.

PARDUODAMA labai pigiai grosernė ir bucernė. Priežastis — vienas sergantis. Šaukit 8-6 val. CALumet 5-0176.

PARDAVIMUI taverna. Geras biznis, geras pirkynys. 7261 So. Vincennes.

PARDAVIMUI TAVERNA PRIEŽASTI PATIRSITE VIETUJE.

3212 SO. WALLACE ST. KLAUSKITE PAULINOS.

Parduodama taverna pigia kaina. Sena, įsteigta biznis, gatvės kampas. Butas užpakalyje. 3159 S. HALSTED ST.

Taverna ir restoranas pardavimui. Geras einantis biznis. Parduodama dėl ligos. 2801 W. 38th St. Virginia 7-9767.

BIZNIO progą. Parduodamas taverna. Apylinkėje 63 ir Western Ave. Puiki virtuvė su gerais įrengimais. Šaukite LAfayette 3-8749.

Parduodama taverna ir namas, 5 kambariai laisvi. Tarp dviejų graborių. 4346 S. California Ave.

Grosernė ir mėsos krautuvė su dviejų aukštų mūriniu namu, 2 karų garažas. Kreiptis raštu: Box 3350, 1739 So. Halsted St. Chicago 8, Illinois.

BIZNIO progą. Parduodamas Drive in Restoranas ant 33-cios ir Normal Blvd., \$160 pajamų į dieną. Šaukite prieš 9 val. ryto Victory 2-3486. Savininkas serga.

TARNAITIS reikia. Bendras namų ruošos darbas. Paprastas valgių gaminimas. Privatus kambarys ir vonia. Geras atlyginimas. BRIargate 4-9469.

"LIBERTY INN" TAVERNA PARDUODAMA kuri yra Liuosybės svetainės apacioje, 14th ir 49th Ct., Cicero, Ill. Liuosybės svetainėje kas dieną eina įvairūs unijū susirinkimai ir parengimai. Taigi, suprantama, kad čia yra geriausia biznio vieta. Savininkė Mrs. Kumpus turi svarbų reikalą pasitraukti iš biznio. Matykite Mrs. Edna Kumpus, 14th ir 49th Ct.

GROSERNĖ ir delikatesų krautuvė, gerai pripildyta prekėmis. Gera progą. Pasitraukia iš biznio. Lietuviams apgyventa apylinkė. 2408 W. 71st Street.

PARDUODAMA taverna. Puikiai ir pilnai įrengta. 6 kambarių butas. Parduodama dėl ligos. 1148 W. 51st St.

RENTING IN GENERAL (Nuomos)

LITHUANIA HOTEL Furnišuoti, dideli svečiai ir parankūs kambariai vyrams. Svečiai atremontuoti. Renda pigi — \$15 mėnesiui.

LITHUANIA HOTEL 1608 S. Halsted Street Tel.: Taylor 9-2733.

Brighton Parke išnuomojamas kambarys viengungiui vyriui. Su valgiu ar be valgio. Garu šildomas. 4518 So. Rockwell St.

Išnuomojamas ofisas MEDICINOS DAKTARUI 2723 West 71st Street CHICAGO 29, ILL.

Išnuomojamas miegamasis kambarius suaugusiems žmonėms. Galima naudotis virtuve. Kreiptis šeštadieniais nuo 5 vakaro, sekmadieniais visą dieną ir kasdien nuo 6 val. vakaro. 6635 S. California Ave., 2-as aukštas.

IESKOMAS butas 4, 5, 6 kambarių pietinėje pusėje. Yra 4 mažai vaikai. Šaukite RADcliffe 3-2973.

FURNITURE - FIXTURE Reikia Rakandų

MODERNIZUOKIT Savo Virtuvę

arba bathroom su steel wall tile kambarys 4x7, 4 pėdų aukščio \$59.00. Sudėsimė — kreditas. HEmlock 4-3200

PARDUODAMAS valgomiojo kambario setas. Žema kaina. Gerame stovyje. Šaukite tarp 5 ir 6 vakarais. Victory 2-8392.

Parduodamas anglinis kurenamas pečius, geram stovy, pigiai. 837 W. 33rd Pl., 3-ias aukštas iš kiemo.

Pardavimui 5 kambarių baldai, taipgi šilti drabužiai. 1628 So. 47th Ct., 2 aukštas, Cicero, Ill.

PARDUODAMAS valgomiojo kambario setas, 6 kėdžių, su stikliniu viršumi. Tikrai \$85. 6615 S. Washtenaw Ave. HEmlock 4-2012.

HELP WANTED—MALE

Darbininkų Reikia

ATTENTION! MECHANICAL ENGINEERS MECHANICAL DRAFTSMEN

FOR THE DESIGN AND DRAWING OF PORTABLE TOOLS

Can use men with limited training Steady employment in modern air conditioned office.

Independent Pneumatic Tool Co.

Write, see or call MR. M. J. SCHULTZ 753 CLAIM ST., AURORA, ILL. AURORA 2-7601

Machinists • Lathe Operators • Lathe Specialists • Technical School Trainees

NEEDED NOW

Hours 4 P. M. to 12 P. M.

VITAL WAR INDUSTRY — APPLY

COMBUSTION ENGINEERING SUPER HEATER, INC.

1319 NORTH BRANCH

CLOSERS

Mus have earning record, MINIMUM \$5,000 PER ANNUM

for past 3 years in direct selling.

OWN LATE MODEL CAR

Be able to provide top references. Drawing against commission. Direct leads furnished.

NATIONAL FUEL ECONOMIZER

28 EAST JACKSON BLVD. Harrison 7-7168.

AUTOMOBILE MECHANIC Experienced

TOP WAGES FOR TOP MAN Salary on commission basis STEADY WORK Good working conditions.

Apply in person 561 WEST LAKE

REIKALINGAS BUČERIS

Geras mokestis. Rašykite: Box No. 3329 1739 So. Halsted Street Chicago 8, Illinois

arba šaukite CANal 6-8500

M E N

Work close to home. New modern folding printed carton plant. No experience necessary. 1st and 2nd shift.

AMERICAN COATING MILLS

4533 W. Roscoe Street

BUILDING CLEANERS

Steady, reliable men needed for cleaning and utility work. Good starting rates. Time and one half for overtime. Ten percent bonus for night work.

APPLY Employment Office Open weekdays including Saturday 8:15 a.m. to 5:00 p.m.

WESTERN ELECTRIC

Cermak and Cicero Ave.

SHEAR OPERATORS PRESS BREAK OPERATORS WELDERS

Pusiau trailerių išdirbėjai. Gera progą viršvalandžiui dirbti. Welders turi svarbų reikalą pasitraukti iš biznio. Matykite Mrs. Edna Kumpus, 14th ir 49th Ct.

SPOT WELDERS DARBININKŲ REIKIA BENDRAM DIRBTUVĖS DARBUI

Nereikia patyrimo. Geras mokestis pražioje. ADVERTISING METAL DISPLAY CO. 4620 W. 19th St.

INK BATCH WEIGHERS INK MILL HANDS Experienced. Good wages. Good working conditions.

MR. OTTER, CE 6-3254.

MEDZIO APDIRBIMO MASINU OPERATORIŲ Patyrisių cabinet makers ir pagelbininkų. LENC SMITH MFG. CO. 4616 W. 19th St. Cicero, Ill.

AUTOMOBILES - TRUCKS Autai ir Sunkvežimiai

A & C MOTOR SALES

816-20 W. 35th Street

Visuomet geras pasirinkimas

VARTOTŲ KARŲ

1936 iki 1951 metų \$25.00 ir aukščiau

MES PERKAME GERUS VARTOTUS KARUS

Bridgeporto draugiškiausi dyleriai.

HELP WANTED — MALE

Darbininkų Reikia

ATTENTION! MECHANICAL ENGINEERS MECHANICAL DRAFTSMEN

FOR THE DESIGN AND DRAWING OF PORTABLE TOOLS

Can use men with limited training Steady employment in modern air conditioned office.

Independent Pneumatic Tool Co.

Write, see or call MR. M. J. SCHULTZ 753 CLAIM ST., AURORA, ILL. AURORA 2-7601

Machinists • Lathe Operators • Lathe Specialists • Technical School Trainees

NEEDED NOW

Hours 4 P. M. to 12 P. M.

VITAL WAR INDUSTRY — APPLY

COMBUSTION ENGINEERING SUPER HEATER, INC.

1319 NORTH BRANCH

CLOSERS

Mus have earning record, MINIMUM \$5,000 PER ANNUM

for past 3 years in direct selling.

OWN LATE MODEL CAR

Be able to provide top references. Drawing against commission. Direct leads furnished.

NATIONAL FUEL ECONOMIZER

28 EAST JACKSON BLVD. Harrison 7-7168.

AUTOMOBILE MECHANIC Experienced

TOP WAGES FOR TOP MAN Salary on commission basis STEADY WORK Good working conditions.